

ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

8. ročník / číslo 10 / listopad 2021

Foto: Hana Vykoukalová

Slepý starosta a architekt na vozíku

str. 10

Začala topná sezóna

str. 9

Soukromé zásahy do veřejného prostoru

str. 11

Představujeme Zelenou horu

Socha z bočního oltáře připravená na cestu k restaurátorům

Foto: Michaela Kokojanová

Opravy poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

V minulých dílech seriálu o poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře jsme prošli jeho bohatou historií, symboliku a unikátní architekturu. V tomto díle se zaměříme na poslední půl dekádu existence poutního kostela, která se nese v duchu rozsáhlých oprav.

Etapa probíhající v současné době, má za cíl obnovu poutního místa do podoby, ve které se kostel nacházel v době po jeho dostavbě. Samozřejmě každá dílčí oprava je pečlivě konzultována s odborníky a prováděna certifikovanými restaurátory, podle předem schváleného projektu, na základě kterého získala Římskokatolická farnost Žďár nad Sázavou II dotaci. Finanční podpora pro projekt Obnova poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou je čerpána z Integrovaného regionálního operačního programu. Tento projekt patří v novodobé historii kostela k nejvýznamnějším investicím. Dotace je čerpána ve výši 42 745 380 Kč. V rámci realizace projektu, v období 2018 – 2021, došlo a ještě dochází k celkové obnově interiéru i exteriéru kostela a jeho nejbližšího okolí. Cílem projektu

je záchrana kulturního dědictví, které unikátní barokně-gotická stavba představuje. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře patří do závěru Santiniho tvorby a je jedním z jeho vrcholných děl, které lze považovat za nejvšestrannější a nejzralejší autorův počín. Výsledkem projektu bude plnohodnotná obnova původního stavebně technického stavu i architektonické podoby stavby.

Dle plánu v roce 2018 byla zahájena práce na obnově vnějších omítek. Na jaře tohoto roku vyrostla první třetina lešení, která se následně posouvala, tak aby nedošlo k úplnému zakrytí výhledů na poutní místo. Před zahájením rekonstrukce byla omítka již v tak žalostném stavu, že se zdálo, že z ní nic nezůstalo, nakonec se podařilo objevit fragmenty původních omítek, které byly zpevněny a zakonzervovány. Doplněny byly jen části, které už nenávratně na omítce chyběly, nebo které už nešlo zachránit. Každá etapa obnovy fasády byla spojena také s obnovou oken. Část oken prošla odborným restaurováním, ale velká část oken byla vyměněna za okna nová, která však odpovídají jejich původní podobě. Nejviditelnější změnou bylo vrácení původního rozměru oknům v druhém patře, tato okna byla v minulosti podezděna asi o jeden metr. Ačkoliv se to zdá nemožné, protože kostel patřil vždy mezi nejprosvětlenější stavby, návratem k původní velikosti oken se do kostela dostalo ještě mnohem víc světla.

Venku se pracovalo nejenom na obnově fasády, ale také na obnově poutní louky. Nelze zde nepřipomenout, že hřbitov, který si kolem kostela všichni pamatujeme, nebyl v projektu architekta a vznikl zde až na přelomu 18. a 19. století. Se založením hřbitova došlo k navýšení terénu, který se následně opíral o stěny ambitu a svým tlakem tak narušoval jeho stabilitu. V důsledku toho začalo postupné rušení hrobových míst, tato fáze skončila v roce 2016. Na přelomu října a listopadu roku 2020 došlo ke srovnání terénu. V areálu byla sice těžká technika a kolemjdoucí mohl získat pocit, že dochází k bagrování celého terénu, ve skutečnosti ale šlo o přesátí vrchní vrstvy cca 30 cm, která se tak zbavila velkých kamenů, cihel, obrubníků a dalšího nepořádku. S pomocí takto přesáté zeminy byl vyrovnán terén a v polovině června roku 2021 byl areál znovu zatravněn. Při úpravě

terénu byly vytvořeny tři nové dlážděné cesty, vedoucí vždy od fungujících bran ke vstupu do kostela. Ve dvou kaplích v ambitu byla položena mramorová dlažba přesunutá z vnitřku kostela. V první kapli vzniklo místo s pitnou vodou pro poutníky a návštěvníky. Ve druhé kapli vzniká pietní místo připomínající, že zde v jedné etapě existence kostela byl hřbitov.

Práce v exteriéru se od roku 2019 překrývala také s prací v interiéru. Práce spočívaly v restaurování omítek, které se čistily a bílily. Doplněna byla také povrchová plastická výzdoba. U každého vstupu do kostela byla restaurována původní štuková výzdoba, dochovávaná pouze v malých fragmentech pod nepůvodní vrstvou omítek. Díky zachovalým indiciím byla možná jejich plná obnova. Technologicky nejnáročnější byla obnova původní podlahy, při které byla nepůvodní mramorová dlažba vyzvednuta a nahrazena nově vyrobenými dlaždicemi.

Pracuje se také na obnově mimořádně cenného mobiliáře kostela. Jako návštěvník kostela spatříte nejviditelnější změnu na barevnosti oltářů. Došlo k barevné retuši opony nacházející se na pozadí hlavního oltáře. Z temně zelené byla zesvětlena na modrozelenou zdobenou zlatým florálním motivem. Všechny sochy, včetně té svatého Jana Nepomuckého, byly v první řadě očištěny od nánosů špíny, a byla jim navrátna původní barevnost. Všechny barevné změny vychází z nálezu fragmentů nacházejících se pod vrstvou barev z pozdějších zásahů. Například tvář svatého Jana Nepomuckého si pamatujete jako tvář snědého muže, původně měl však krásnou světlou pleť s růžovými tvářemi. Nově byly pozlaceny všechny prvky, z kterých již zlato za staletí zmizelo.

Farnost v současné době připravuje plány pro další etapu obnovy poutního místa v rámci vyhlášené výzvy Integrovaného regionálního operačního programu. V plánu je pokračovat restaurováním obvodového ambitu. Součástí bude kromě samotné obnovy omítek i restaurátorská rekonstrukce povrchové štukové výzdoby klenby v interiéru a doplnění sochařské výzdoby.

Michaela Kokojanová
kastelánka

Rekonstrukce podlahy

Foto: Michaela Kokojanová

Slovo místostarostky města Žďáru nad Sázavou

Ludmila Rezníčková
místostarostka
Žďáru nad Sázavou

Vážení spoluobčané,

mám radost, že vás mohu znovu oslovit v úvodníku Žďárského zpravodaje. V první řadě bych chtěla poděkovat. Všem, kdo se účastnili voleb do poslanecké sněmovny a rozhodli svým hlasem o směřování naší vlasti. Všem, kdo mi dali preferenční hlasy. I když to nedopadlo a nebyla jsem zvolena, věřím, že jste rozhodli správně a že naše město a celý region Vysočiny bude mít v poslanecké sněmovně silné zastoupení, které bude slyšet. Budeme to všichni potřebovat.

Za našimi okny již nastal podzim, miluji podzimní barvy a pohled na to, jak se příroda ukládá k zasluženému odpočinku. Počasí láká k procházkám, a tak jej využijte k tomu, abyste se rozhlédli po našem městě a zamysleli se nad tím, co by pro vás bylo prioritou na zlepšení života v něm. Jsem stále otevřena nápadům. I z vašich nápadů se vyrýsovala například Strategie dětských hřišť, kterou zahájíme v příštím roce výstavbou nového hřiště na ulici Purkyňova a také pokračováním úpravy Farských humen. Zároveň budeme upravovat mnoho

dalších hřišť tak, aby sloužila svému účelu. Vzniklá strategie je velmi komplexní a zabývá se každým hřištěm v našem městě. Na podzim také končila lhůta pro podávání návrhů do participativního rozpočtu. Po vyhodnocení budete sami hlasovat pro návrh, který budete chtít zasadit do veřejného prostoru.

V současné době probíhá ve Žďáře výměna svítidel veřejného osvětlení. Tato akce je pro mě osobně velkou věcí, protože snižuje intenzitu škodlivého světelného smogu ve veřejném prostoru. Jsme velmi rádi, že se nám podařilo získat dotace, která pokrývá část nákladů. Budeme pokračovat v úsilí získat další z dotací a postupně vyměňovat všechna svítidla v našem městě. Zároveň se snažíme z veřejného prostoru odstraňovat nepořádek, který tam byl roky zbytečně, ať už stará nefunkční zábradlí, cedule, asfaltové plochy, nevyužívaná pískoviště a jiné. Již se nám podařilo město částečně vyčistit.

V letošním roce probíhá velká oprava hlavního průtahu městem na ulicích Jungmannova a Bezručova. Tuto stavbu provádí Ředitelství silnic a dálnic a město mohlo jen připomínkovat některá rozhodnutí jak státu, tak kraje. Měli jsme mnoho připomínek zejména s ohledem na další stavby v kraji Vysočina, kdy jsme nesouhlasili, aby do naší opravované silnice směřovaly objízdné trasy. Bohužel nám nebylo vyhověno. Jsme vám vděční, že trpělivě snášíte složitou situaci, která by měla být ukončena v letošním roce před historickým mostem u Táfery. Příští rok by měla oprava

Obsah

Druhé nejlepší město pro byznys	str. 4
Plán zimní údržby je hotový	str. 5
Generel dopravy - veřejná doprava . str.	6-7
Web SAARplan	str. 7
Energie zdražují.	str. 8
Kůrovec zpomalil	str. 9
Napijte se z hydrantu	str. 10
Jednodušší pronájmy pozemků	str. 12
Rozhovor: Symbióza	str. 13
Potravinová sbírka.	str. 20

silnice pokračovat ulicí Santiniho až ke křižovatce k Tokozu.

Na začátku podzimu všichni trochu s obavami očekáváme podzimní počasí a nemoci, které mohou přijít. Jsem přesvědčena o tom, že letos již nebudeme omezovali a budeme si moci vychutnat nadcházející sezónu plesů, divadel, kina. Přeji vám, aby se vám vyhýbaly nemoci a špatné události a abyste se mohli po dlouhém období nejistoty pořádně nadechnout. Na závěr bych vám ráda popřála hlavně zdraví.

AKTUÁLNĚ: Rozsvítíte s námi vánoční strom

Blíží se nám období adventu a s ním i vánoční tradice. Setkání s blízkými pod vánočním stromem je jedna z nejhezčích. I letos plánujeme společné setkání a program pro Žďáráky na náměstí Republiky na první adventní neděli 28. listopadu od 13.00 do 18. 00.

Loňský program rozsvícení vánočního stromu nebyl vzhledem k opatřením nijak bohatý, letos to ale chceme všem vynahradiť.

Tvořivé dílničky

Děti si užijí tvoření a zábavu v dílničkách, kde si vyrobí vánoční přání nebo ozdoby. Historici z Regionálního muzea přiblíží dětem i dospělým vánoční tradice a ukáží zvyky, které znaly už naše prababičky.

Pokračování na straně 16.

Vánoční výzdoba v loňském roce

Foto: archiv

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 8. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Martin Mrkos, Ludmila Rezníčková, Romana Bělohávková, Jaroslav Ptáček. Šéfredaktor: Matěj Papáček, tel. 733 465 035, e-mail: matej.papacek@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 11 000 kusů • Datum vydání: 1. listopadu 2021 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: Tisk Centrum, s. r. o., Modřická 645/62, Moravany u Brna • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Zdenka Hánová Szaba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Matěj Papáček, 733 465 035 • Fotografie na titulní straně: Hana Vykoukalová

Jsmo druhým nejlepším městem pro byznys v Česku

V září jsme se stali nejlepším městem pro byznys na Vysočině, teď jsme obsadili druhou příčku v celé republice. Podle výzkumu Žďár těží z vysoce nadprůměrného nárůstu ekonomických subjektů a nadprůměrným počtem firem na sto tisíc obyvatel. Výzkum srovnává všech 205 obcí s rozšířenou působností v ČR.

Výzkumníci také ocenili přístup veřejné správy ve městě. „Z ekonomických ukazatelů je třeba vypíchnout nadprůměrný podíl výdajů, které radnice věnuje na oblast bydlení, stejně jako na veřejnou dopravu. Především se ale dvacetitisícové město dostalo na čelní příčky výběrným výsledkem v části výzkumu, která se zabývá přístupem veřejné správy,“ komentuje výsledky David Pavlát, project manager výzkumu Město pro byznys.

Konkrétně výzkum oceňuje počet úředních hodin městského úřadu, a také elektronickou komunikaci živnostenského úřadu. Ten obstál v několika vlnách fiktivních podnikatelských dotazů, které ověřují kvalitu a včasnost odpovědí.

„Zavazující je nepolevit, nezvolnit, udržet si nasazení a přístup, který nám druhou příčku vynesl. A naopak přidat tam, kde nás to páli – akcelarovat podporu výstavby bydlení, to je teď alfa omega,“ komentuje výsledky starosta Martin Mrkos.

Předávání ocenění Město pro byznys za první místo na Vysočině

Foto: David Pavlát

„Buď jak buď, vize je jasná. Dlouhodobě vytvářet dobré podmínky pro rozvoj především malého a středního podnikání, které bude nabízet práci s vysokou přidanou hodnotou. To totiž přináší perspektivu stabilní práce, dalšího rozvoje podnikání v regionu a vyšších výdělků pro lidi a bohatší město. Připravujeme i projekt pro podnikání a podporu podnikavosti, aby se lidé s nápady a chutí do něčeho pustit nebáli, a ukázali jsme jim, že má smysl podnikat. Je zde

i řada výzev, např. jak diverzifikovat lokální trh práce o obory, které budou atraktivní především pro ženy, např. kreativní průmysl,“ dodává starosta.

První místo ve výzkumu získalo Brandýs nad Labem a třetí pozici získalo Uherské Hradiště. Pro srovnání další nejlepší město z regionu Humpolec se umístilo na osmém místě a Velké Meziříčí s Jihlavou se umístily na dvanáctém a třináctém místě. (red)

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Radek Zlesák

radní města
Žďáru nad Sázavou

Moderní hřiště pro Žďár

Přístup města ke správě, rekonstrukci nebo budování hřišť čeká výrazná změna k lepšímu. V našem městě jsou desítky různých malých herních pláček, které jsou převážně určeny pro děti předškolního věku, ale až na pár drobných výjimek je veřejný prostor ke starším dětem, mládeži, dospělým, ale třeba i k seniorům nepřátelský a velmi pustý. To se však díky nově přijaté koncepci městských hřišť změní. Každá městská čtvrt nebo místní část by měla mít do několika málo let moderní víceúčelové hřiště, které bude sloužit více generacím. Zastupitelstvo města již pro daný účel na tento rok alokovalo 5 mil. Kč.

Podpora sportu, kultury a volného času i v roce 2022

Město Žďár n. S. je největším donátorem a podporovatelem sportu ve městě. Ročně jdou miliony do podpory sportovního zázemí všeho druhu tak, aby sportující děti a mládež měly sportoviště zadarmo. Dospělí sportovci pak za poloviční sazby. Další milionové částky směřují přes dotační programy přímo na podporu činnosti do jednotlivých sportovních klubů. Díky tomu je nabídka sportovních a volnočasových aktivit v našem městě velmi pestrá. Mnohdy předčí i některá větší krajská města. Pro následující rok byly vypsány dotační výzvy, které reflektují výrazné zvýšení cen energií. U sportovních klubů, které dlouhodobě nezvládají svoje hospodaření, se pak město snaží o vstřícný individuální přístup a metodickou pomoc.

Startuje Senior a handicap taxi

Tato služba je primárně určena pro seniory a hendikepované spoluobčany vč. jejich doprovodu za sociálními či zdravotními účely, návštěvu úřadu a institucí.

Ve Žďáře nad Sázavou bude tato službu nově poskytována prostřednictvím příspěvkové organizace Sociální služby města Žďár nad Sázavou. Služba je určena osobám starším 65 let nebo držitelům průkazu ZTP, ZTP/P s trvalým pobytem na území našeho města.

Dar TJ Žďár jako poděkování za pomoc v nouzi

Rada města doporučila Zastupitelstvu města schválit dar ve výši 100 tis. Kč TJ Žďár jako poděkování za velmi vstřícný přístup, který tělovýchovná jednota projevila při zajišťování prostor pro velkokapacitní očkovací centrum. Ve velmi nelehké covidové době, kdy město hledalo vhodné prostory pro očkovací centrum, TJ Žďár na úkor vlastních potřeb nabídlo zázemí ve své sportovní hale. A to i přesto, že v ní probíhala rekonstrukce povrchů hrací plochy, se TJ Žďár dokázala uskromnit a zajistit souběh obou činností.

Vážme si těch, kteří v dobách těžkých dokáží účinně pomoci. Mohou být pak pravým vzorem vstřícnosti a obětavosti ostatním.

Pokračujeme ve snaze stát se Fairtradovým městem

Události posledního roku a půl omezily veřejné aktivity, ale ve snaze stát se fairtradovým městem pokračujeme. V letošním roce to vypadá, že jsme již splnili veškerá kritéria a čekáme, že nám bude tento titul v blízké době udělen.

Posledním počinem v oblasti Fairtrade byla výstava na Farských humnech a koncem září také stánek na Dni s obchodkou. Na stánku jste měli znovu příležitost ochutnat fairtradové výrobky, projít si výstavu Cestou čokolády a o Fairtrade zjistit vše, co vás mohlo zajímat.

Právě i spolupráce se školami a různými provozovny je pro titul Fairtradového města důležitá. „Nám se podařilo navázat výborou a dlouhodobou spoluprací se Střední školou obchodní a služeb SČMSD a také kavárnou U tety Hany. Když to situace dovolí, tak bychom U tety Hany chtěli znovu uspořádat přednášku na téma Fairtrade, tak jako v únoru 2019,“ popisuje spolupráci manažerka projektu Aktivně pro Žďár Radka Remarová.

Deklarace Fairtrade

Koncem září se město připojilo k deklaraci Fairtrade, kde se zavazuje ke spotřebě Fairtrade produktů jako káva, čaj nebo květiny v rámci provozu města. Například na zastupitelstvu se tak od podepsání

Ilustrační foto

Foto: archiv

deklarace bude podávat už pouze káva se značkou Fairtrade.

„Zapojením města do projektu Fairtrade prokazujeme náš zájem o etické nakupování a společensky zodpovědný přístup ke spotřebě. Je to relativně drobnost, ale věřím, že tento veřejně deklarovaný přístup města může inspirovat ostatní k zamýšlení o vlastní spotřebě: že lze přispět k naplnění určité humanitární myšlenky, etiky, uvědomění si, v jakém žijeme blahobytu a nesrovnatelně dobrých podmínkách oproti mnoha lidem napříč zeměkoulí,“ popisuje své motivace starosta Martin Mrkos.

Titul Fairtradové město

Protože máme za to, že jsem již naplnili veškeré požadavky pro tento titul, chceme o jeho udělení požádat. Než jej dostaneme, tak nás ještě bude čekat kontrola, zda všechny parametry dodržujeme. Udělení titulu Fairtradové město očekáváme v příštím roce.

Více informací naleznete na webu města v sekci Aktivně pro Žďár.

(red)

Plán zimní údržby pro letošek je hotový. Oproti loňskému roku se výrazně nemění

Zimní údržba oficiálně začíná 1. listopadu. Zatím to ale nevypadá, že by se snížily chystal padat. I tak jsou technické služby SATTU nachystané vyjet do ulic.

Letošní plán se proti loňskému roku nijak zásadně nemění. Nové technologické postupy nasazené v loňském roce se osvědčily a bude se v nich tedy pokračovat. V ulicích tak zase uvidíte Micinu a další stroje z garáží technických služeb.

„Frekventovaná místa budou sypaná směsí vody a soli, tedy solankou, která při nižších teplotách funguje lépe než samotná sůl a jde o ekologičtější způsob s daleko menší spotřebou soli, která končí v životním prostředí,“ říká místostarostka města Ludmila Řezníčková. Ta méně frekventovaná posypou technické služby solí nebo šterkem. Pracovníci Úsvitu se budou starat o přechody, lávky a autobusové zastávky.

Neudržované komunikace

Do kategorie neudržovaných komunikací spadají silnice a chodníky, které nejsou příliš dopravně významné nebo ty, které je technicky náročné udržovat. Čas-

to to pak bývá kombinace obou faktorů. Bývají to například chodníky ve vnitroblocích, které mají blízkou snadno udržovatelnou alternativu.

Komunikace, které jsou v kategorii neudržované kvůli problematické údržbě, mohou být udržovány, když zrovna problém s údržbou není.

Mezi neudržovanými komunikacemi proběhly drobné změny z iniciativy pracovníků technických služeb. Do neudržovaných komunikací například přibyly chodníky na nové průmyslové zóně. Naopak rekreační oblast Krejdy bude udržovaná z důvodu zvyšujícího se počtu trvalých obyvatel.

Neparkujte na chodnících

Nejčastějším důvodem pro technickou náročnost údržby jsou zaparkovaná auta. Ideálním příkladem je pravá strana Vysocké ulice ve směru do centra nebo celá Nezvalova ulice. Auta tam často zasahují do již tak úzkého chodníku. „A i když se může zdát, že stojí na chodníku jen málo, technika již kolem nich nemůže projet a chodník zůstane kvůli neukázněnému řidiči neudržovaný, není pro-

hrnutý, ani posypaný,“ dodává místostarostka Řezníčková. Prosíme tedy všechny řidiče, aby byli ohleduplní a parkovali tak, aby nebránili údržbě chodníků.

Začínáme 1. listopadu

Zimní údržba začíná od 1. listopadu. Její intenzita je rozdělena do tří kategorií intenzit údržby. V první kategorii frekventované silnice, autobusové zastávky, náměstí, prostory u škol a veřejných budov. Ty by měly být odklizeny a upraveny do čtyř hodin od spadu. Další dvě kategorie se odvíjí od jejich významu pro chodce a dopravu. Údržba začíná při zjištění, že vrstva napadlého sněhu dosáhla 5 cm.

Tyto termíny nemusí být dodrženy v případě vyhlášení mimořádného zimního stavu při nárazovém spadu velkého množství sněhu nebo při mimořádně velké a souvislé ledovce.

Aktuální informace k zimní údržbě se dozvíte na Facebooku SATT nebo našem webu. S vašimi podněty se můžete obrátit pomocí SMS na číslo 773 776 915.

(red)

Generel dopravy navrhuje přestavbu autobusových zastávek, pomůže to integraci městské a regionální dopravy

Generel dopravy pro město Žďár nad Sázavou hledí až do roku 2040. Proto bylo jeho hlavním tématem v oblasti veřejné dopravy posouzení začlenění MHD do integrovaných dopravních systémů.

Na straně infrastruktury se soustředí na přiblížení zastávek veřejné linkové a městské hromadné dopravy do společných bodů a přestupních uzlů. V otázce tarifu a odbavení cestujících pak porovnává integrované dopravní systémy kraje Vysočina i Jihomoravského kraje a doporučuje další postup. Generel dopravy naopak nezkoumá konkrétní změny vedení linek MHD, pouze nabízí možnosti, jak trasy uspořádat v území, aby byly logické, krátké a uživatelsky vstřícné. Další možnosti úpravy linek jsou totiž spojeny se zvoleným modelem integrace, který v současné době ještě není pevně ukotven.

Přestupní body – vstupní brány do města

Od roku 2022 chystá Kraj Vysočina menší revoluci ve vedení autobusových linek. Dostanou nová čísla, všechny změni jízdní řád, některé i trasu. Žďárem bude projíždět i jedna z krajských páteřních linek, bude to číslo 200 z Bystřice nad Pernštejnem do Jihlavy. Pro samotné město se však mnoho nezmění. Zastavovat budou na stejných místech jako dnes, všechny pojedou na autobusové nádraží, zároveň však většina linek bude míjet samotné centrum města (náměstí Republiky, zastávku Žižkova). Pro autory Generelu dopravy proto bylo největší výzvou uspořádat autobusové zastávky tak, aby z nich byly cíle ve městě snadno dostupné pěšky, případně s využitím přímého přestupu na MHD pro vzdálenější destinace.

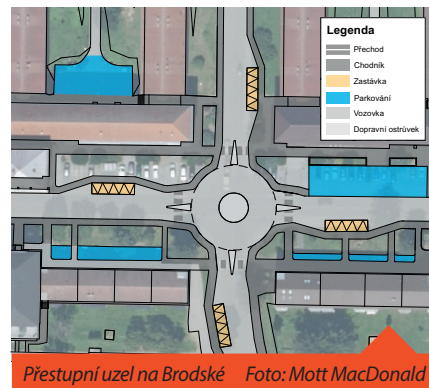
Přestupní body byly na území města navrženy celkem tři – Autobusové nádraží, Brodská a Convent. Kromě autobusového nádraží však v těchto bodech v současné době nedochází k přímé návaznosti mezi MHD a veřejnou linko-

vou dopravou (VLD). Proto byly rozpracovány možnosti umístění nových přestupních bodů, spojených s rekonstrukcí křižovatek.

Přestupní uzel Brodská počítá se zrušením zastávek „obchodní domy“ a „lékárna“ ve stávajících polohách, také kvůli jejich nevyhovujícímu technickému stavu (zastávky například postrádají tak základní věc, jako je nástupní hrana). Naopak proběhne sjednocení do jedné společné zastávky MHD a VLD Brodská, která bude mít celkem čtyři stanoviště ve všech výjezdových ramenech nové okružní křižovatky Brodská x Revoluční. Díky tomu jakákoliv autobusová linka dokáže v tomto místě zastavit a nabídnout cestujícím přímou dostupnost sídliště Stalingrad nebo dojížděku MHD například na Klafar. Celková úprava prostoru křižovatky s sebou přirozeně přinese zřízení nových bezbariérových přechodů a zlepšení podmínek pro pěší.

Přestupní uzel Convent je dnes nejzatíženější zastávkou VLD hned po autobusovém nádraží, denně ji použije přes 850 cestujících. Přitom zde nezastavuje žádná z linek MHD. Navrženo je tedy její přemístění blíže ke křižovatce Novoměstské ulice s Horní a sloučení s blízkou zastávkou Horní na stejnojmenné ulici. Zastávky tak budou sloužit zároveň pro MHD i VLD a umožní nejkratší možnou přestupní vazbu i pro případ, že autobusy nezastaví na stejném stanovišti. Celý uzel také bude přístupnější pro obyvatele sídliště Palachova. Specialitou přestupního uzlu je umístění zastávek ve vlastních vyhrazených pruzích pro BUS s preferencí pro vjezd do světelně řízené křižovatky na vlastní návěstidla; takové řešení však bude možné až po převedení zbytečné dopravy na obchvat města.

Kromě popsáných přestupních uzlů Generel dopravy navrhuje přemístění a rekonstrukce řady dalších zastávek. Všechna opatření jsou vedena snahou stírat rozdíly ve standardech technického provedení či přístupnosti a umístit zastávky do univerzální polohy, aby je mohlo

obsloužit více projíždějících spojů, ať již MHD nebo VLD, mezi nimiž postupně nebude v integrovaném systému žádný rozdíl. Popsat všechny úpravy však přesahuje možnosti tohoto článku; uvedeny jsou tedy alespoň na obrázku. Podrobný text je pak k dispozici v kapitole 4.2 návrhové části Generelu dopravy, ke stažení na webu generel.zdarns.cz.

Integrovaný systém VDV nebo IDS JMK?

Pod zkratkou VDV se skrývá Veřejná doprava Vysočiny, za IDS JMK zase Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje. Pro město Žďár nad Sázavou by mohlo být zajímavé zapojení do obou, proto se autoři Generelu zaměřili na srovnání jejich silných a slabých stránek.

Mezi silné stránky VDV patří navržený zónově-relační tarif, který je spravedlivý k cestám autobusem i po železnici, kratší nebo delší trasou, ve všech případech za stejnou cenu. Autorům Generelu se rovněž líbí snaha Kraje Vysočina významně posílit rozsah dopravy na páteřních linkách, aby udržel stávající či dokonce nalákal nové cestující i v časech mimo obvyklé špičky (například v pracovní den dopoledne nebo o víkend). Mezi slabé stránky však zatím patří absence předplatného jízdného (například měsíční či roční jízdenky), která by byla obzvláště zajímavá právě pro pravidelnou dojížděku VLD v kombinaci s MHD, chybějící elektronické odbavení všech cestujících, absence dispečinku VDV a podobně. Nedořešený také zůstává standard pro vozidla MHD, kdy stávající vozy žďárského dopravce nesplňují všechny budoucí požadavky VDV, nebo vícenáklady města na sjednocení zastávkových označků.

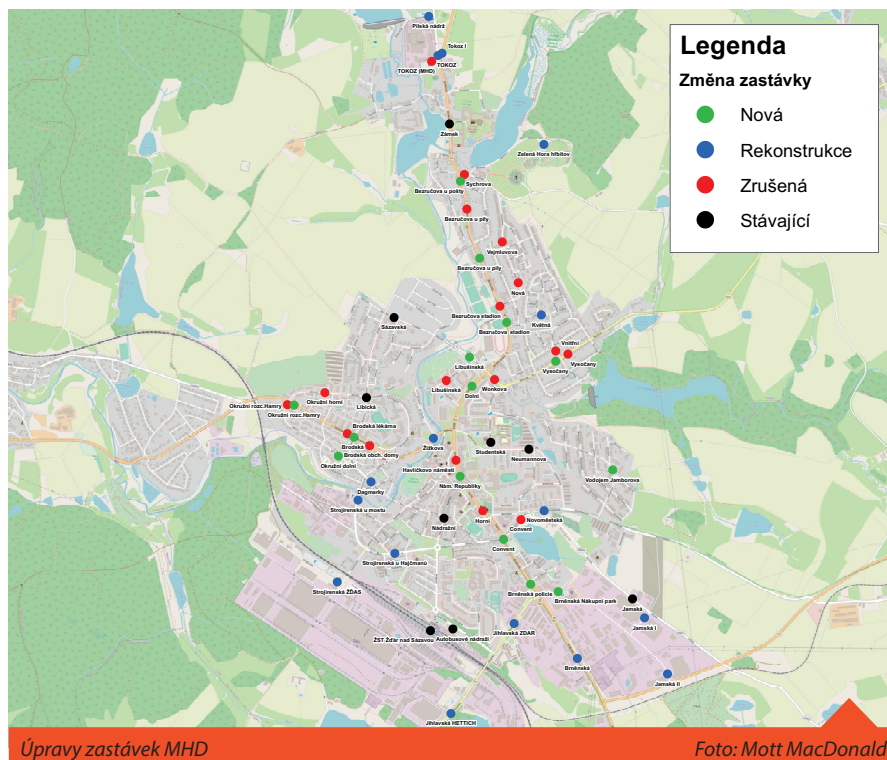
Předností IDS JMK je také poměrně spravedlivý zónový tarif. Cestující si mohou vybírat z pestré škály předplatných jízdenek, odbavovat se mohou tradičními i moderními způsoby (bankovní kartou či mobilní aplikací). V rámci IDS JMK fungují také osvědčené standardy pro vozidla MHD i zastávky. Přínosem by bylo tarifní propojení města s Jihomoravským krajem a zejména s Brnem, s ohledem na silnou spádovost cest ze Žďáru. Za slabinu z pohledu městské pokladny je ovšem nutné počítat s méně přesným rozúčtováním tržeb, pro cestujícího to může být i z počátku složitější tarif pro jednotlivou jízdu.

Příležitostí obou systémů je pochopitelně to hlavní – jezdit na jednu jízdenku všemi druhy veřejné dopravy. Pro VDV by to znamenalo, že linkovým autobusem se po městě svezeme stejně jako městským. Pro IDS JMK by pak šlo na jednu jízdenku dojet třeba z Klafaru až na libovolnou zastávku MHD v Brně. Aby však fungovalo obojí, byl by nutný překryv obou systémů minimálně pro město Žďár nad Sázavou, nebo i celý okres. Takové řešení už dnes funguje ve vazbě IDS JMK do Zlínského kraje nebo rakouského příhraničí, nicméně o podmínkách v kraji Vysočina se teprve opatrně začalo vyjednávat.

Nenajdou-li se možnosti fungování žďárské MHD „pod obojím“, doporučuje Generel dopravy sledovat variantu integrace MHD do systému VDV, neboť se tím zúročí i další opatření v oblasti prostorové integrace a zlepšení dostupnosti území města. Povaha regionální železniční i autobusové dopravy ve Žďaru nad Sázavou, která neobsluhuje podstatnou část města napřímo pouhou docházkou, totiž takovou úzkou integraci vyžaduje.

Daniel Šesták
Mott MacDonald

Úpravy zastávek MHD

Foto: Mott MacDonald

Nový web pro dlouhodobý rozvoj Žďaru SAARplan.cz

Město Žďár nad Sázavou založilo nový web určený pro prezentaci strategických a rozvojových činností občanům, kteří se tak mohou přehledněji dozvědět o investicích a investičních záměrech města i strategických dokumentech a východiscích, jimiž se tyto investice řídí.

Obzvláštní výzvu pro celou společnost představuje změna v nakládání se zelení a vodou a otázka udržitelnosti lidské činnosti ve vztahu k přírodě. Návštěvníci webu se proto také dozvědí, jak se s tímto tématem vypořádává Žďár.

Pověření zástupci a zaměstnanci města pracují již několik let na poměrně revolučních změnách v přístupu k veřejnému prostoru zejména na poli urbanistiky, krajinářství, materiálů, řízení investic, společensky odpovědné a inovativní spolupráce se soukromým sektorem a v dalších oblastech.

V tomto duchu se již podařilo některé investice a aktivity zrealizovat a řada dalších je v různém stupni rozpracovanosti či přípravy. Web saarplan.cz se věnuje právě těmto projektům, dokumentům a určité osvětové činnosti, protože občané neoborníci mají

rovněž právo vědět například, v čem se nové projekty liší od dřívějších investic, proč tomu tak je, jaké problémy různá opatření řeší apod.

Garantem webu je odbor strategického rozvoje a investic Městského úřadu. Ten odpovídá za provedení většiny rozvojových činností, jež web popisuje. Za jejich ideové nastavení ručí starosta města Martin Mrkos a městští architekti Lucie Radilová a Zbyněk Ryška. Pokud Vás zajímá, kudy se město ubírá v oblasti rozvoje a investic, nebo Vás zajímá určitý projekt či strategický a koncepční dokument, neváhejte čerpat z webu saarplan.cz. (SRI)

Česká rekordmanka v běhu na 1 500 metrů zavítala do rodného města

O Kristiine Mäki po letošních Olympijských hrách v Tokiu jistě slyšel nejen každý Žďárák, ale i Čech. Mladou českou atletku přivítal při slavnostním setkání na Staré radnici starosta i její mladí kolegové.

V pondělí 4. října se v obřadní síni Staré radnice sešly přes dvě desítky sportovců i zástupci města. Toto setkání mělo společného jmenovatele, tedy spíše jmenovatelku, Kristiinu Mäki. Mladá česká běžkyně se sice narodila ve Finsku, její kariéra ale začínala na cestách a v lesích okolo Žďáru.

Během Olympijských her v Tokiu letos překonala český rekord z roku 1986 v běhu na 1500 m a zapsala se do historie českého sportu. Nejen za tento úspěch jí poděkoval starosta Martin Mrkos i další

Kristiina Mäki při setkání na Staré radnici

Foto: Hana Vykoukalová

zástupci města. Kristiina se podělila o své zážitky a dala pár cenných rad svým mladým následovníkům z atletického oddí-

lu TJ Žďár nad Sázavou. Poté se Kristiina slavnostně zapsala do kroniky města.

(red)

Půda potřebuje řádného hospodáře. Kontrolujte, jak na vašich pozemcích zemědělci hospodaří

Přes sedmdesát procent plochy zemědělské půdy je v současnosti pronajímáno. To znamená, že na ní hospodaří někdo jiný než její vlastník. Proč by vás jako vlastníka půdy mělo zajímat, co se s vaším pozemkem děje? Protože necitlivým obděláváním půda ztrácí na finanční i přírodní hodnotě.

Půda je nemovitost, stejně jako např. byt. Na rozdíl od bytu se nemůžeme rozhodnout pro sebenákladnější „celkovou rekonstrukci“. Získat zpět úrodnost půdy je otázkou několika desetiletí, přičemž některé změny jsou nevratné. Na tom, jak o váš majetek bude pečováno, skutečně záleží a o tom, kdo bude o váš majetek pečovat, rozhodujete pouze vy.

Pokud máte pocit, že o vaše nemovitosti není dobře postaráno, máte možnost to každý rok do 30. září změnit. Můžete podat výpověď ze smlouvy (pokud není uzavřena na dobu určitou) s tím, že výpovědní lhůta je jeden rok.

Jak poznat, že je o pozemky dobře postaráno

1. Pozorování přímo na místě

Zjišťujte barvu půdy, zda má drobtovitou strukturu, zda na pozemku nejsou velké nezpracované hroudy (porušení struktury půdy) a zda se na pozemku nedrží voda (možnost utužení podorničí).

Všimáme si barvy rostlin na pozemku (světle zelené, zasychající a utužené podorničí, nedostatek živin), po vyrýpnutí rostliny sledujeme kořenový systém (zkroucené kořeny a málo rozvětvený kořenový systém značí úbytek úrodné orniční vrstvy). Zjišťujeme, zda se v půdě nacházejí žížaly (nepřítomnost značí utužení půdy).

Kontrolujeme, zda jsou na pozemku patrné erozní události (splach orniční vrstvy).

Erozní událost můžete nahlásit Státnímu

Ilustrační foto

Foto: archiv

pozemkovému úřadu (pro Žďár – Marta Doležalová, m.dolezalova2@spucr.cz), nebo pracovníkům ochrany zemědělského půdního fondu na příslušném městském úřadě s rozšířenou působností.

Konzultujeme postup s hospodářem, který se o vaši půdu stará. Čím hnojí, jak často používá organické hnojení a jaké prostředky na ochranu rostlin využívá.

2. Agrochemický rozbor půdy

Podle ceníku Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy se cena pohybuje v řádu stovek korun. Informace o kvalitě půdy jsou dostupné u Státního pozemkového úřadu. Další možnostmi jsou výsledky agrochemického zkoušení a monitoringu půd, které na základě žádosti vlastníků pozemku poskytuje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Co dělat, když se hospodář o náš pozemek nestará řádně

1. Změna, nebo ukončení smluvního vztahu se zemědělcem a hledání nového hospodáře

Ukončit smluvní vztah se dá dohodou nebo výpovědí. Výpověď u smlouvy, kdy se pronajímají zemědělské pozemky, se podává nejpozději do 30. září, aby se stihla dokončit nedokončená výroba na pozemku.

Nájemní vztah se dá vypovědět, pokud dojde k závažnému porušení smluvních ustanovení (např. propachtování pozemků jiné osobě bez souhlasu vlastníka, zemědělec nehospodaří na pozemcích s péčí řádného hospodáře atp.).

2. Vyvolání komplexních pozemkových úprav, tedy změny: majetkových poměrů, v protierozní ochraně a z hlediska vodohospodářských a ekologických poměrů. Komplexní pozemkovou úpravu musí pozemkový úřad zahájit vždy, pokud se pro to vysloví vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy řešeného katastrálního území.

3. Ukončení smluvního vztahu

se zemědělcem a převzetí pozemku do vlastní péče.

Nenechte zničit půdu

Půda má obrovskou přírodní i finanční hodnotu, kterou můžete svým rozhodnutím uchovat nebo zničit. Šetrné hospodaření s půdou a na ní je v zájmu každého vlastníka. Když se budete dobře starat o svůj majetek, pomůžete tím nejen sobě, ale i ostatním a přírodě. (OŽP)

Energie zdražují. Zkrachovali kvůli tomu už dva dodavatelé

Vedení Evropské unie chce, aby Evropa zásadně snížila produkci skleníkových plynů. Jejich největším zdrojem jsou uhelné elektrárny, a proto EU prosazuje jejich omezování a následně úplné zrušení. V důsledku toho roste cena elektřiny. Zvýšené ceny energie musí nakonec zaplatit běžní občané. Aby zdražování bylo pro domácnosti snesitelnější, připravila EU dotace na energetické úspory v domácnostech.

Aktuálně jsou dostupné pro rodinné a bytové domy dva druhy dotací. Obě jsou hodně štedré a snadno dosažitelné.

Kotlíkové dotace pro domácnosti s nižšími příjmy

Jsou určeny pro domácnosti, kde průměrný příjem na osobu v roce 2020 byl

menší než 170 900 Kč. Děti do 26 let věku se považují za osoby s nulovými příjmy bez ohledu zda samy vydělávají.

Domácnosti složené výhradně z důchodců pobírajících starobní nebo invalidní důchod 3. stupně mají nárok automaticky. Dotace pokryje až 95 % nákladů a podle typu nového zdroje vytápění může být 100 000 – 130 000 Kč. Při nákupu kvalitního plynového kotle za 50 000 Kč zaplatí žadatel ze svého jen 2500 Kč.

Žádosti o dotace se budou podávat od ledna 2023. Lze zpětně proplatit i kotle instalované v roce 2021. Tato dotace je výjimečná v tom, že se může poskytnout předem – žadatel tedy nemusí koupit nový kotel za své peníze.

Více informací na opzp.cz.

Nová zelená úsporám pro všechny

Dotace se poskytují na zateplení domů a výměnu oken, pořízení nového zdroje vytápění, zachytávání dešťové vody, stínění oken proti slunci, zelené střechy, nabíjecí stanice pro elektroauta, fotovoltaické elektrárny, sluneční ohřev vody, využití tepla z odpadní vody, řízené větrání s rekuperací. Dokonce i na projektovou přípravu. A za kombinaci více opatření se dává bonus 10 000 Kč. Dotaci lze použít pro již existující domy i pro novostavby.

Tato dotace není omezena příjmem žadatele, ale poskytují se až zpětně. Vždy nejvýše do 50 % výdajů. Z této dotace si mohou koupit kotel i ti, kdo překročili limit u Kotlíkových dotací.

Více informací na novazelenausporam.cz

Michal Bačovský, hlavní manažer projektu Udržitelná energie a klima

Topná sezóna začala. Jak topit a kdo vám poradí

Nesprávné spalování pevných paliv v kotlích, krbech a kamnech je jedním z největších zdrojů znečištění ovzduší. Jde o emise znečišťujících látek, především prachových částic (PM10 a PM2,5) a na ně navázaného benzo(a)pyrenu, které významně ovlivňují lidské zdraví (poškození plicní a kardiovaskulární systém, mají karcinogenní a mutagenní účinky).

Domácnosti se podílí na emisích PM2,5 ze 78 % a na emisích benzo(a)pyrenu až z 98 %. Správný provoz spalovacích zařízení v domácnostech lze ale ovlivnit. A to samotným spalovacím zařízením, palivem, správnou obsluhou spalovacího zařízení a jeho údržbou.

Kontrola kotlů a krbů

Všichni provozovatelé kotlů a topidel napojených na teplovodní vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW mají povinnost každé tři roky provést kontrolu technického stavu a provozu spalovacího zařízení.

Kontrolu provádí odborně způsobilá osoba (OZO), která je proškolená výrobcem kontrolovaného spalovacího zdroje a má od něj udělené oprávnění k instalaci, provozu a údržbě.

Od 1. září 2022 provoz jen 3. a vyšší emisní třídy

Vyhledat a objednat OZO lze na webu ipo.mzp.cz. OZO zkontroluje instalaci a nastavení spalovacího zdroje, prověří technický stav zdroje a poradí, jak topit bezpečně, úsporně a ekologicky. OZO též upozorní provozovatele spalovacího zdroje, zda zařízení je možné provozovat po 1. září 2022. Od tohoto data lze provozovat jen spalovací zařízení 3. a vyšší emisní třídy.

Čím topit a hlavně čím netopit

Ve spalovacích zařízeních lze spalovat jen takové palivo, které určil výrobce zařízení. Zakázáno je spalovat jakýkoliv odpad jako chemicky ošetřené dřevo, dřevotřísku,

plasty, nápojové kartony, zbytky potravin, barevné letáky apod.

Obsluha a údržba

Provozovatel spalovacího zařízení by se měl řídit návodem k použití. Důležité je dbát na čistotu spalinových cest. Komín a kouřovod je nutné čistit minimálně dvakrát ročně a jednou za rok nechat překontrolovat komínkem.

Ministerstvo životního prostředí k problematice správného topení v domácnostech vydalo publikaci „Jak správně topit a ušetřit.“ Dodržení zásad správného vytápění je možné dosáhnout výrazného snížení emisí znečišťujících látek a ochrany vlastního zdraví a zdraví nejbližšího okolí. Publikaci je možné vyzvednout v tištěné podobě na informační kanceláři městského úřadu nebo stáhnout na webu města.

Komín je nutné čistit minimálně dvakrát ročně

(OŽP)

Kůrovcová kalamita zpomalila. O to více je potřeba zakročit

Kůrovec postupuje Žďárskem od jihozápadu z Bohdalovska a Radostínska k severovýchodu přes oblasti Ostrovka a Losenicka, až na Žďársko, kde se snaží dobýt nová území. Vlastníci lesů naštěstí s postupem kůrovce povětšinou bojují.

Kůrovci letos přitížilo i počasí. „Srážkově nadprůměrný rok a průměrné teploty totiž nejsou pro vývoj kůrovce tak optimální jako v minulých letech. Máme tedy stále naději, že některé lesy na Žďársku odolají nebo že kalamitu výrazně zpomalíme,“ říká Jaroslav Doubek, vedoucí odboru životního prostředí.

Za první polovinu letošního roku vytěžili majitelé drobných lesů na Žďársku 38 000 stromů. To je v porovnání s 45 000 kusy ve stejném období loňského roku méně. Nižší těžba se dá přičíst právě pomalejšímu postupu kůrovce. Za celý loňský rok bylo zpracováno jen v lesích drobných vlastníků přes 90 000 stromů.

Pro letošek je aktivita kůrovce více méně u konce. Na většině území stihl dvě generace, v některých lokalitách ovšem ani druhou nedokončil. Vylétlo nám tedy méně kůrovců než v minulých letech. Využijeme tuto šanci? Záleží i na tom, zda se budeme nadále řídit následujícími radami.

Porosty 30 let a starší jsou v ohrožení

Nepodceňujeme situaci, všechny smrkové porosty nad 30 let jsou ohrožené.

Těžba musí být co nejrychlejší

Nyní máme možnost napravit chyby a podívat se na místa, kde víme, že jsme brouka včas

Kůrovcová kalamita na Žďársku - ilustrační foto

Foto: Kraj Vysočina

nezpracovali. Do 30. března příštího roku musíme vytěžít veškeré rozpoznatelné kůrovcové stromy, a veškeré kůrovcové dříví odvézt z lesa.

Nečekejme ale na toto datum. S opadávající kůrou ze stojících stromů se kůrovec dostává do hrabanky, kde přezimuje. Čím více kůrovcového dříví z lesa dostaneme co nejdříve, tím méně brouka bude na jaře vylétovat.

Z jednoho napadeného stromu, který není včas vytěžen a asanován, mohou být během jedné sezony napadeny až stovky dalších stromů. Nezapomeňte, kalamita vzniká na počátku vždy jen z několika málo nezpracovaných stromů.

Je třeba zamezit šíření

Pokácejte a asanujte včas kůrovcové dříví. Tedy takové dříví, kde je brouk ještě pod kůrou. Poradí vám odborný lesní hospodář.

Průběžná těžba

Bylo by nyní chybou čekat se zpracováním brouka až na předjaří. Mezitím se mnoho stromů

oloupe a brouk zazimuje v hrabance. Proto je důležité odstraňovat kůrovcové dříví průběžně a co nejdříve.

Přijďte si pro radu

Poradte se se svým odborným lesním hospodářem. Dbejte jeho rad, pokynů a stanovených termínů.

Nevzdávejte se

Stále je o co bojovat. Značná část lesů je ještě zelená a je naděje, že to tak může i zůstat, pokud budou vlastníci lesů zodpovědní a potáhnou za jeden provaz.

Dřevo je drahé, využijte toho

Ceny dříví jsou téměř na historických maximech, využijte jich a vydělejte si na obnovu lesa.

Jaroslav Doubek
vedoucí odboru životního prostředí

Ulicemi se zmateně toulal slepý starosta a architekt na vozíku

Město se dlouhodobě snaží přizpůsobit veřejný prostor tak, aby se v něm snadno pohybovali i lidé s různými omezeními. Jak se potkává teorie s praxí, normy se skutečným životem a co může město do budoucna zlepšit, si 7. října na vlastní kůži vyzkoušeli všichni, kteří na různých úrovních promlouvají do městských staveb.

Pohybovat se po ulicích města nemusí být vždy jednoduché. Rodiče se často potýkají s nelehkou manipulací s kočárky, starší lidé mohou mít problémy se schody nebo nastupováním do MHD, nevidomí potřebují kvalitní vodící linie, paraplegici mírné nájezdy na chodnících a mnoho dalšího. Budování a opravy ve městě se sice realizují podle předepsaných zákonných norem, jak se ukázalo, ne vždy ale tyto normy vyhovují v praxi.

Prozkoumat realitu žďárských ulic se rozhodly téměř dvě desítky lidí, od vedení města přes investiční techniky po architektky a lidi, kteří s městem častěji spolupracují v rámci dozorování staveb. O doprovod a komentář se postarali lidé, kteří se s některým z omezení potýkají ve svém každodenním životě. „Vyzkoušet si pohyb po městě například se zakrytýma očima a slepeckou holí je nepřenositelná

Problémový přechod z chodníku na silnici za Relaxačním centrem

Foto: Hana Vykoukalová

a cenná zkušenost. Od stolu si tohle zdravý člověk není schopný uvědomit. Ono stačí projet se po městě s kočárkem, i zde může rodič každý den narážet na překážky,” hodnotí starosta Martin Mrkos.

Předem byly stanovené dvě cesty, po kterých se lidé ve dvou skupinkách vydali. Každý si během téměř 4 kilometrů cesty vyzkoušel různá omezení, jako je tlačení

kočárku se zátěží, jízda na invalidním vozíku, orientace s vadami zraku, vč. těch, které vyžadují užití slepecké hole nebo pohyb v tzv. gerontoobleku, který simuluje silná pohybová omezení, s nimiž se často potýkají lidé pokročilejšího věku.

Na konci náročné procházky se všichni účastníci sešli ve Staré radnici, kde probrali a sdíleli své postřehy a dojmy. Na místě také vznikl seznam některých kritických míst a opakujících se problémů a návrh konkrétních kroků k jejich řešení ve smyslu – toto už neopakujeme, toto se osvědčilo, toto pojdme napravit. Někdy se jedná o jednoduchá řešení, jako je úprava údržby zeleně, citlivější práce s přechody mezi chodníkem a vozovkou, někdy jde ovšem o velké stavební úpravy, které mohou znamenat značné finanční investice.

„Dobrá vůle se musí potkat s pochopením. Myslím, že to se tímto pilotním projektem podařilo. Je to však jen začátek. To hlavní je propsat zjištění do praxe a naplnit daná předsevzetí a stanovené úkoly. Posun si pak každoročně ověříme obdobným způsobem,” komentuje autor celé akce Adam Joura, vedoucí odboru rozvoje a investic.

(red)

Místostarostka Řezníčková zkouší, jak se tlačí radní Ptáček na vozíku

Foto: Hana Vykoukalová

Napijete se z požárního hydrantu

Na Farských humnech se od letoška můžete kromě občerstvení v kavárně zdarma napojit vodou z nového pítka. Vodu si můžete načerpat do lahve nebo se jen tak napít z pítka v podobě požárního hydrantu.

Pítko bylo na Farských humnech v plánu už delší dobu, nápad vyrobit ho ze

starého požárního hydrantu ale vznikl až při jeho projektování. Samotný hydrant dodala Vodárenská akciová společnost a výroba proběhla i za účasti uměleckého kováře Pavla Jekla.

Při budování pítko se myslelo i na vodu, která proteče bez využití. Ta se skrz dlažbu zasakuje a směřuje jako závlaha k okolním stromům, takže ani kapka nepřijde na zmar.

Původně byl nastavený poměrně dlouhý interval s velkým průtokem, ten byl po zkušební době zkrácen na zhruba 15 sekund. Na jaře ještě proběhne finální úprava okolí pítko.

Vybudování pítko včetně potřebných sítí a technologie vyšla na 32 tisíc korun.

(red)

Soukromé zásahy do veřejného prostoru aneb principy komunitních prostorů. Kdo máte chuť, přidejte se!

Žďár je výsledkem rozmáchlého urbanismu 60. a 70. let, kdy ve městě vzniká celá řada volných prostorů zvláště v lokalitách Žďár 3, 4 a 6, které jsou ponechány zeleni, popřípadě jsou naplněny nějakou funkcí. Od doby jejich vzniku proběhla revitalizace těchto prostorů pouze na některých místech.

Veřejné prostory v sídlištích se potýkají s velkým množstvím balastu, jsou nepřehledné, jejich náplň je přežitá a neodpovídá soudobým požadavkům. Obdobně je to se zelení, jejíž nadstandardní rozsah je sice pro město velkou devizou, ale charakter zeleně neuspokojuje potřeby veřejného prostoru.

Co se týká kvality veřejného prostoru, město se postupnými kroky snaží naplnovat vizi soudobého města, ale je před námi velký kus práce a musíme revitalizovat

Komunitní zásahy, Vídeň Foto: Lucie Radilová

celou řadu důležitých míst pro život – náměstí, městských parků, celoměstských hřišť a hlavních ulic.

Komunitní prostor park Schönberger Wiese, Berlín

Foto: Lucie Radilová

V rámci vize rozvoje města chceme zároveň pracovat ale i s veřejnými prostory sídlišť a zlepšit tak kvalitu bydlení a života ve městě. Jako odpověď na ohlasy veřejnosti přicházíme s programem spolupráce občanů a města.

Kvalita veřejného prostoru je zásadním hybatelem společenského a kulturního života města. Vznik veřejného prostoru vidíme již v pravěku, kdy vyšli naši předci před jeskyni, začali utvářet složité socio-kulturní vazby, které do dneška veřejné prostory naplňují a oživují. Veřejný prostor je souhrnou architektonických a výtvarných prvků na provozní platformě místa, je gradován zelení, tvoří pozadí pro sociální interakce, umožňuje žít každého dne.

Kultivované prostředí vychovává a zároveň nastavuje zrcadlo obecné společenské vzdělanosti. Kvalitní místo žije, není jen architekturou, ale především souborem aktivit lidské společnosti.

Rádi bychom s vámi oživilí prostory,

na kterých Vám záleží, a to formou komunitních prostorů, zahrad, pěstování v partech domů (předzahrádkách) a vytvářením komunitního mobiliáře. Budeme rádi, když oživíte svoje místa ve spolupráci s našimi architekty tak, abychom vytvářeli trvalé hodnoty, a rádi přispějeme na vaše intervence.

První vlašťovky jsou ve městě již vidět – molo s grilem na Farčatech, lavice na hřišti K Přehradě, posezení u Sázavy „U šipek“, spolupracujeme s aktivními rodinami na Nádražní...

Víte, jaké aktivity probíhají ve vašem okolí a chcete je zásahem do prostoru podpořit? Víte, jak oživit vaše oblíbené zanedbané místo? Chcete začít s komunitním zahrádkářením, nebo jen vytvořit příjemnou předzahrádku?

Obecné principy pro práci s komunitními veřejnými prostory naleznete na webu města.

Lucie Radilová
městská krajinářka

Žďár jako světový lídr v 3D tisku betonu

Ve Žďáře vznikl jeden z největších provozů na 3D tisk betonu na světě. Firma ICE Industrial Services má ambice na Farských humnech v příštím roce postavit kavárnu a s technologií prorazit ve světě. Firma si slibuje modernizaci stavebnictví a zvýšení míry automatizace.

Ve světle problémů automobilového průmyslu, které zasahují už i Škodu auto, se firma ICE zaměřila na průmyslovou automatizaci stavebnictví. To je jedním z nejméně automatizovaných oborů a dlouhodobě se potýká s nedostatkem pracovních sil, což je podle společnosti díra na trhu.

„Technologie 3D tisku betonu umožňuje vytvořit hrubé stavby až pětikrát rychleji. Přesná aplikace betonu přináší až sedmdesátiprocentní úsporu materiálu oproti klasické technologii lití do bednění. Chceme být ti, kteří udělají stavění a bydlení dostupnější,“ říká zakladatel a ředitel ICE Tomáš Vránek.

První vytištěná škola na severní polokouli

Žďár by mohl díky ICE získat jedno ze světových prvenství. Ředitel firmy na prezentaci nového provozu představil plán s kavárnou na Farských humnech. Chtěl by ji postavit právě pomocí 3D tisku betonu. Kavárna by se tak stala první zkolau-

dovanou a oficiálně funkční vytištěnou stavbou v České republice. O rok později by chtěli pomoci 3D tiskou postavit i celou školu, která by se měla stát první vytištěnou školou na celé severní polokouli.

„Ambice firmy jsou velké, příští rok bistrot, potom budova školy. Držím Tomášovi Vránkovi palce, podporu města takové firmy a byznys jednoznačně u nás jednoznačně mají. Svět byznysu moderních technologií je budoucnost pro rozvoj pracovního trhu ve Žďáře,“ komentuje ambice firmy ICE starosta Martin Mrkos.

(red)

Pronájem městského pozemku bude jednodušší a přehlednější

Od nového roku přestane platit takzvaná záborová vyhláška a nahradí ji krátkodobé pronájmy městských pozemků. Jedná se především o zpřehlednění a zjednodušení agendy užívání městských pozemků.

V současnosti jsou totiž dvě cesty, jak obecní pozemky užívat. První je takzvaný zábor veřejného prostranství a druhá prostý pronájem pozemku.

Zábor veřejného prostranství

Zábor vychází ze zákona, například umožňuje zpoplatnit pouze některé činnosti jako provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů...

Na základě záboru je také možné zpo-

platnit užívání pozemků, které nejsou v majetku města, a zároveň nejdou zpoplatnit veškeré pozemky, které v majetku města jsou. Vyhláška také udává povinnost platit a ohlašovat 1denní akce nebo, že město musí samo sobě platit zábor.

Zábor veřejného prostranství je zkrátka složitá instituce a proto dojde k jeho zrušení.

Krátkodobé pronájmy

Zábor tedy nahradí krátkodobé pronájmy do 30 dnů. Ty fungují stejně jako jakýkoliv jiný pronájem. Pokud podnikáte nějakou z činností uvedených v ceníku, jako je prodej, provoz kolotoče a podobných atrakcí, stavební a výkopové práce, komerční kulturní akce nebo dočasné skládky například na dřevo nebo uhlí na pozemku města, zaplatíte ceníkovou cenu od 2 do 100 korun za započatý metr čtvereční a den a to je vše.

Osvobozeny od nájmu budou organizace poskytující charitativní, sociální, zdravotnické a další veřejně prospěšné a hlavně neziskové služby. Dále nebude platit samo sobě město a jeho organizace, školy a školská zařízení. V neposlední řadě nebude nutné platit za skládky paliva jako dřeva nebo uhlí do doby tří dnů.

Pokud tedy víte, že budete chtít využít nějaký z městských pozemků, tak kontaktujte buď správce místních komunikací (Jiří Kasper, e-mail: jiri.kasper@zdarns.cz) nebo správce zeleně (Jiří Hemza, e-mail: jiri.hemza@zdarns.cz) a vyplňte smlouvu o pronájmu. Řešit pronájem je ideální alespoň 30 dní před užíváním pozemku.

Smlouva bude standardizovaná a dostupná na webu města. S vyplněním a dalšími podrobnostmi vám poradí jednotliví správci.

(red)

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly v období od 13. září do 15. října předány následující nálezy, u kterých není znám jejich majitel.

Ztraceno

Chytré hodinky
Klíč se štítkem
Chytré hodinky

Nalezeno

u polikliniky
předán na MěÚ
Dolní ulice

Nálezy ze školního roku 2020/21 z 3.ZŠ a okolí Klíče, hodinky, brýle, náušnice, čip

Svazek klíčů předán na MěÚ
Mobilní telefon na Farských humnech
Dívčí kabelka,
Pánská peněženka v areálu Pílské nádrže
Peněženky, mobilní telefony,
oblečení, tašky, deštník, doklady,
prstýnky, svazky klíčů předáno z Českých drah
- Klíče, přívěšek

předáno z 3. ZŠ
Řetízek, přívěšek vhozen do schránky MěÚ
Průkaz zdravotního pojištění u polikliniky
Jízdní kolo na náměstí Republiky
Čip, stužka Studentská ulice
Doklady k vozidlu u pošty Brodská ulice
Dětská náušnice u České pojišťovny
Svazek klíčů na cyklostezce na Libušíně
Svazek klíčů před poliklinikou
Svazek klíčů na náměstí Republiky
Dámská látková kabelka Brněnská ulice

Bližší informace vám poskytne Alena Benešová
tel.: 566 688 146
e-mail: alena.benesova@zdarns.cz
nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

O Dušičkách budou hřbitovy otevřené do osmi

Všichni, kdo budou chtít vzpomenout na zesnulé, budou moci od 28. října do 8. listopadu navštívit žďárské hřbitovy až do 20. 00. Otevírací doba se týká pohřebišť na Jamské, Horní ulici a na Zelené hoře.

Hřbitovy budou otevřené od 8.00 do 20.00 a po konci Dušiček se budou zavírat v 17. 00. Prodloužená otevírací doba bude i o vánočních svátcích od 23. do 31. prosince opět od 8.00 do 20.00.

(red)

Od začátku listopadu bude jedna strana pěší zóny neprůchozí

V listopadu začne budování přípojek kanalizace při rekonstrukci pěší zóny v pravém chodníku od pošty směrem k náměstí. To znamená, že chodník bude dočasně přerušen zhruba metr širokým výkopem a v průběhu prací nebude v tomto místě průchozí.

Po zbytku chodníku se bude dát běžně pohybovat. Práce se budou posouvat po jednotlivých přípojkách. Pokud ve výkopu ne-

budou probíhat práce, tak bude přes výkop položena lávka, přes kterou půjde projít.

Práce zatím probíhají bez problémů a podle harmonogramu. Záležet bude nejvíce na tom, jaká přijde zima. Pokud bude mráz bez výraznějšího sněžení, může se stavba později přerušit a dříve otevřít. Předpokládané přerušení stavby je v plánu na leden a únor.

(red)

Pokládání kanalizace na Nádražní ulici

Foto: Matěj Papáček

Rozhovor: Symbiůza označuje vzájemně prospěšný vztah dvou a více organismů

Tento měsíc vám přinášíme rozhovor se zástupci uskupení Symbiůza. Začínali jako skupina spolužáků na Bigy a z posílání poznámek z hodiny se postupně stal reálný projekt. V posledních letech je můžete znát z veřejného prostoru, kde umístili několik zajímavých dřevěných laviček.

Jak vlastně Symbiůza vznikla, kdo jste a co jste dělali ve svých začátcích?

Jsme uskupení mladých lidí, kteří spolu chodili do jedné třídy na Bigy. Paní učitelka biologie se nás často ptala, co Symbiůza znamená, a tak jsme si pojem dobře vštíplili. Slovo symbiůza se stalo takovým třídním heslem a jmenovala se tak i naše skupina na facebooku, kde jsme si navzájem sdíleli rady, výpisky a tak podobně. Biologický termín symbiůza označuje vzájemně prospěšný vztah dvou a více organismů. A o to nám vlastně jde. Pouze ze společnosti a systému nečerpat, ale také něco dávat. Něco, co je ku prospěchu ostatním lidem a ve finále i nám samotným.

Dnes vás asi Žďáráci mohou znát hlavně jako nápis na několika zajímavých lavičkách po městě? Jak vznikl tento nápad?

Typicky v hospodě. Seděli jsme a říkali si, čím bychom mohli přispět. Po chvíli nás napadlo, že by bylo fajn postupně vyrábět a instalovat lavičky na různá hezká místa ve Žďáře. Vybrali jsme místo a pustili se do díla. Nejdříve jsme nainstalovali lavičku na cestě k Mamlasovi, následovalo rozřezání pokáceného kmene na dětském hřišti na Vysočanech. S tím nám zásadně pomohl pan Havelka. A nyní jsme dokončili ohniště u Šipek. Chybělo nám ve Žďáře nějaké veřejné ohniště s posezením, kde by se mohli lidé společně scházet a případně vymýšlet nové nápady. Jsme totiž přesvědčeni, že právě tato neformální setkání často vedou ke skvělým nápadům a invencím.

Jakou máte odezvu? Nechtějí se k vám lidé přidat a pomoci a když ano, tak mají jak?

Odezvu máme zatím velmi pozitivní, lidé rádi vidí, že se něco děje a navíc s minimálními finančními náklady. Zároveň vidíme, že naše malé počiny mohou inspirovat ostatní k ještě větším věcem a projektům. Nejsme nijak striktně uzavřená skupina a jsme rádi za každou pomoc, či například tip. Máme instagram, kam nám kdokoliv může napsat, co by ve městě šlo zlepšit. Jsme otevření všem nápadům. Neradi slyšíme, že všude okolo to jde a u nás ne. Každý se může zasadit o to, aby se naše okolí zvelebovalo a bylo přínosem pro

Ohniště u cyklostezky za fotbalovým stadionem

Foto: Symbiůza

všechny. Často je bohužel tato skepse ne v našem okolí, ale v nás samotných.

Proč jste si jako materiál vybrali dřevo?

Dřevo je z přírody a patří do ní. Je skvěle tvárné, mnohoúčelné, dobře se s ním pracuje a v neposlední řadě může hezky dotvářet veřejný prostor. Během procesu výroby ohniště u Šipek jsme se naučili mnoho nového, objednávali jsme štěrk přímo z lomu, zhutňovali, opracovávali dřevo, hledali vhodné kameny. Nic z vyjmenovaného není nijak složité, ale všechno dobře zkoordinovat je občas náročné. Například pro velké dubové hranoly na lavice jsme si dojezili na pilu ve skupině tří kluků, bez techniky, pouze s dodávkou. Když jsme nadšeně pro lavice přijeli, že si je přehodíme do dodávky, tak se nám jeden zaměstnanec na pile vysmál, že to nemůžeme unést. S lavičkami jsme samozřejmě ani ve třech nepohnuli a spočítali jsme, že jedna může vážít přes půl tuny. A tak jsme si nakonec domluvili odvoz za pomoci velkého auta s mechanickým ramenem. V poslední fázi instalace byl docela oříšek dostat lavice přímo na místo, ale i to se nakonec zvládlo. Tyto momenty při vytváření čehokoliv nastávají, nemáme za sebou mnoho praxe, a tak se učíme za pochodu. Ale i z podobných nezdarů se dá čerpat a posouvat se dál.

Naposledy jste vybudovali u cyklostezky za fotbalovým stadionem posezení s ohništěm. Plánujete ještě další podobné projekty?

Máme další nápady, které bychom chtěli v budoucnu realizovat. Zároveň všichni z užšího realizačního týmu studujeme VŠ,

takže musíme skloubit všechny naše projekty. Chtěli bychom instalovat další lavičky za ohništěm podél cyklostezky a pořádat například i nějaké akce pro veřejnost.

Kam byste se chtěli s vašimi aktivitami ubírat v budoucnu?

To necháme otevřené, jsme skupina nadšených mladých lidí a fungujeme bez nějakých dlouhodobých plánů. Chtěli bychom dělat, co nás napadne a co bude přínosem pro lidi okolo nás. Takže si necháváme dveře otevřené a co nás zrovna napadne a bude v našich silách, do toho jdeme.

V začátcích jste dělali kulturu na BIGY, myslíte, že se budete ubírat i tímto směrem?

Ano, také jsme se angažovali v této oblasti a pořádali jsme několik ročníků akce meeting, kam jsme si zvali zajímavé osobnosti z různých oborů, které nás inspirovali. Výhoda a zároveň nevýhoda dnešní doby je, že je všude okolo nás mnoho příležitostí a je občas těžké se v tom zorientovat. A proto jsme si zvali přímo osobnosti z nejrozličnějších oborů, abychom se namotivovaly. Díky tomu jsme získali spoustu zkušeností s organizováním vlastních akcí a moc nás to bavilo. Všichni už jsme z Bigy pryč, na vysokých školách, ale stále nezavrhneme myšlenku něco v budoucnu opět zorganizovat. A k tomu by právě tato komunitní místa setkání taky mohla sloužit, k setkávání různorodých zajímavých lidí, kteří jsou ochotni se spolu bavit, diskutovat, vymýšlet a nechat se vzájemně obohatit.

@jsme.symbioza

Děkuji za rozhovor.

Matěj Papáček

Anketa pro zastupitele města

V listopadovém čísle Žďárského zpravodaje jsme se zeptali zastupitelů na další anketní otázku. Tento měsíc jsme se zastupitelů zeptali: **Žďár se stal druhým nejlepším městem pro byznys v Česku. Co zlepšit nebo v čem pokračovat, aby se Žďár udržel na předních pozicích?**

Stejný prostor na stránkách Žďárského zpravodaje dostal vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďáru nad Sázavou. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

Martin Mrkos
zastupitel
ŽŽM/STAN

Zavazující je nepolevit, nezvolnit, udržet si nasazení a přístup, který nám 2. příčku vynesl. A naopak přidat tam, kde nás to pálí – akcelarovat podporu výstavby bydlení, to je teď alfa omega.

Buď jak buď, vize je jasná. Vytvářet dobré podmínky pro rozvoj malého a středního podnikání, nabízející práci s vysokou přidanou hodnotou. To totiž přináší perspektivu

stabilní práce, dalšího rozvoje podnikání v regionu a vyšších výdělků pro lidi. A bohatší město. Připravujeme i projekt pro podnícení a podporu podnikavosti, aby se lidé s nápady a chutí do něčeho pustit nebáli, a ukázali jsme, že má smysl podnikat. Je zde i řada výzev, např. obohatit místní trh práce o obory, které budou atraktivní především pro ženy, např. kreativní a kulturní průmysly.

Petr Stoček
zastupitel
KSCM a SPOZ

Pokud slovo „byznys“ nahradíme pékným a hlavně českým slovem „podnikání“, tak máme před sebou několik směrů. Město může především ovlivnit oblast cestovního ruchu vytvářením příjemného nebo dokonce lákavého prostředí, na vlastní propagaci této oblasti má i své profesionály. Oblast dalšího podnikání, jako je obchodní činnost, činnost výrobní nebo činnost ve službách

obyvatelstvu, už může město ovlivnit méně. Stále ale je v jeho moci do značné míry zvyšovat i místní podnikatele a živnostníky na svém území, ať už daňovou politikou, vhodnou formulací vyhlášek či jinými vhodnými a přitom lákavými benefity. Neodmyslitelná je vstřícnost vůči potenciálním podnikatelům či živnostníkům v nabídce možností získání bydlení v přitažlivém prostředí.

Jaromír Brychta
zastupitel
Změna 2018

Je symbolické, že po 13 letech Žďár nad Sázavou zopakoval svoje umístění z prvního ročníku soutěže v roce 2008 a opět se stal druhým nejlepším městem pro byznys v ČR. Oba úspěchy mají něco společného, rozvoj průmyslové zóny a kvalitní služby veřejné správy. Rozšíření naplněné průmyslové zóny jsme rádi podpořili našimi hlasy jako smysluplnou investici pro budoucnost měs-

ta. Věříme, že i naše kritika snižování počtu úředních hodin na radnici měla také pozitivní vliv na dosažený výsledek. Za standardně vysokou úroveň elektronické komunikace s podnikateli je třeba poděkovat úředníkům a vedoucímu živnostenského úřadu panu Krčilovi. Pro udržení je třeba nezvyšovat daň z nemovitostí, poplatků za odpady a místo poradců investovat do kvality úřadu.

Rudolf Voráček
zastupitel
ČSSD

Jsmo velmi rádi, že potenciál města a možnosti podpory malého a středního podnikání se stále zlepšují. Vzájemná komunikace podnikatelů a samosprávy byla ve Žďáře vždy na dobré úrovni. Průmyslová zóna se neustále rozvíjí. Ale v minulosti nebylo jednoduché přilákat do města nové podnikatele a s tím i nové technologie. Chyběl prostor, infrastruktura a dopravní napo-

jení. S velkými problémy se podařilo připravit pozemky, vybuodovala se infrastruktura. A hlavně se podařilo absolutně změnit dopravní napojení. Byl to a stále je velmi důležitý faktor. Proto potřebujeme stále zlepšování dopravní infrastruktury, vstřícnou komunikaci a co nejméně komplikací a podmínek v možnosti rozvoje podnikání.

Jan Mokříš
zastupitel
ODS

Myslím si, že tento úspěch je dán dlouhodobou snahou vedení města vytvářet podmínky a následně získávat do Žďáru podnikatelské záměry s vysokou přidanou hodnotou. Nejde jen o projekty výrobní, ale také o firmy zabývající se výzkumem a vývojem nových technologií. To by mělo přispět k podpoře zaměstnávání vysokoškoláků a umožnit jim tak zůstat zde po dokončení studia a neodcházet do velkým měst.

Velkým naším plusem jsou tradiční a výborné střední školy (průmyslová škola, učiliště, obě gymnázia). Viditelným přínosem je jistě nově otevřená a rozšiřovaná průmyslová zóna na Jamské. Důležitý je další rozvoj městské dopravní infrastruktury. Je třeba se snažit o další zlepšení napojení města a regionu na dálnici. Rozvoj nových možností bydlení a pokračující zkvalitňování prostředí ve městě vše musí doprovázet.

Josef Klement
zastupitel
KDU-ČSL

Přes 220 měst a městských částí Prahy bylo zahrnuto do výzkumu pro udělování ocenění „Město pro byznys“. Jsem moc rád, že se město Žďár nad Sázavou umístilo v celorepublikovém hodnocení na druhém místě. Samotných 28 kritérií hodnocení rozložených do dvou oblastí podnikatelského prostředí a přístupu veřejné správy charakterizují, v čem je město tolik úspěšné. Právě úzká spolupráce těchto obou oblastí je základem

tohoto úspěchu. Je však nezbytné se i nadále vzájemně vnímat a zůstat v kontaktu. Město by mělo stále pomáhat podnikatelské sféře k jejich rozvoji. Bylo by vhodné obsadit průmyslovou zónu firmami, které nejsou jen montovny. Připravit další zónu pro rozvoj podnikání kolem propojky Jihlavské a Brněnské ulice a konečně obnovit výstavbu bytů, a to nejen developerskou cestou, ale i výstavbou městských nájemních bytů.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli Města Žďaru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit. Do uzávěrky listopadového čísla nám přišly následující příspěvky.

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

Utrácení, nákupy rozumu a nefunkční úřad

Celkem 22 let jsem budoval efektivní a proklientský úřad, který patřil mezi 3 nejlepší v ČR. Po 7 letech vlády koalice ŽŽM, KDU-ČSL, ANO

a ODS se úřad změnil. Má o 10 úředníků více, nakupuje rozumu a utrácí peníze za věci, které dříve vykonával vlastními z rozpočtu placenými úředníky. Když nastupovala současná koalice k moci, tak tvrdila, že město řídí zbytečně 3 uvolnění zastupitelé, kteří nemají potřebnou odbornost. V roce 2018 tak zvolili další místostarostku Řezníčkovou (ANO), která se prezentovala jako zkušená odbornice na problematiku životního prostředí a odpadového hospodářství. Dnes, když vlastní nečinností nechali systém likvidace komunálního odpadu města zastarat, tak za peníze, které posléze zaplatí občané města v poplatku za likvidaci odpadů, nakupují rozumu, jak z toho ven. Nejdříve to byla

Analýza nakládání s odpady za 98 500 Kč, aby následně objednali za dalších 56 700 Kč návrh obecně závazné vyhlášky a úpravu smluv. To je dohromady více než 150 tis. Kč za věci, které dříve zpracovávali a vytvářeli městem placení úředníci. Dnes odborníci v čele města zvyšují počty úředníků a nakupují za další milióny služby mimo úřad - architektky, veřejné zakázky, odpady a právníky. To má vedle finančních ztrát ještě jeden nepřijemný dopad, a to demotivaci, odborné zakrňování a růst alibismu úředníků. A to je možná ještě horší než zbytečně vyhozené peníze. Takže až vám bude zase někdo něco slibovat, tak si nezapomeňte zkontrolovat, zda to, co slibuje, také dělá.

Jaromír Brychta
zastupitel
Změna 2018

Názory místostarostky Bělohlávkové se mění

V zářijovém Zpravodaji si paní místostarostka v článku - Lhát se nemá pochvalovala spolupráci s jediným zástupcem KSČM v za-

stupitelstvu města slovy: „Naštěstí zde máme i jinou opozici. Takovou, která je sice kritická, ale která hledá spolu s námi dobrá řešení. A které záleží na občanech našeho města. Za všechny bych jmenovala nestora naší komunální politiky, pana Ing. Petra Stočka (KSČM). Jeho klidný a rozhodný hlas už zažehnal nejednu zastupitelskou bouři. A hlavně, jeho hlas nikdy nechyběl při prosazování dobrých řešení.“ Aby na tiskové konferenci města po volbách do poslanecké sněmovny, kde získala poslanecký mandát, řekla: „Druhou velkou radostí, a to se za to nestydím, pro mne osobně bylo, že KSČM po 30 letech zmizela z politické mapy naší poslanecké sněmovny. Mohlo se to stát už dřív, nestalo se,

ale dočkali jsme se. Doufám, že se neradujeme jenom my, co žijeme své životy teď, ale i ti, co zaplatili zdravím a životem komunistickou nadvládu v naší zemi, se s vděčností radovali s námi.“ Patrně měla na mysli pokaždé jinou KSČM nebo společně s panem starostou vyznává novou „mnohorozměrnou“ politiku, která se mění místo od místa a příležitost od příležitosti. Prostě jak se to momentálně hodí. Nakonec na dotaz novináře, zda pana Babiše bude kritizovat stejně intenzivně jako zastupitele Havlíka, odpověděla: „Záleží na tom, co bude třeba kritizovat.“ Takže čas ukáže, jak ten žďárský politický kočkopes přežije do komunálních voleb 2022.

Jaroslav Ptáček
zastupitel
ODS

Stal se zázrak, na který se nás lidé ptají. 26 našich žáků má 280 rodičů. To jste se mohli dočíst na tomto místě, i to, že ředitel odsouvá problémy. Loňský rok byl ve všech organizacích extrémní,

stejně jako nápor na rychlá, promyšlená a kolektivní řešení. Zvládli jsme to díky spolupráci všech zainteresovaných stran. O co šlo? Nejprve bych požádal všechny, kteří někdy sepsali petici proti přidělení třídního učitele, aby mně napsali. Vedení naší školy, které to má jediné plně ve své kompetenci, ve spolupráci se zainteresovanými učiteli dlouho zvažovalo přidělení třídních do prvních tříd. Součástí toho byla i změna třídního ve čtvrtém ročníku. Objevil se rádcce, sepište petici, seženeme podpisy, zařadíme na projednávání zastupitelstva, vy přijedete a uděláme dusno. Děkujeme všem rodičům, se kterými jsme ve složité distanční době vykomunikovali maximum možného. Zdůvodnění jim předali písemně s pětimě-

síčním předstihem a jakmile to okolnosti dovolily, tak proběhla schůzka se všemi.

Za rozšíření vedení školy, kde jsme vše podrobně probírali, tě žádám, zastupitelé Jane Havlíku, aby už přestaly stále dezinformace, jako je tato výše popsaná i další zkreslené interpretace o bývalé učitelce, která k nám přišla na zástup, dodělala si kvalifikaci jako učitelka zemědělských předmětů na SŠ, odešla a poté se snaží od roku 2007 stálým napadáním soudních rozhodnutí ve prospěch školy vysoudit co nejvíce peněz. Nás naše práce opravdu baví a chceme ji dělat co nejlépe bez tvých stálých útoků. Děkujeme.

Romana Bělohlávková
zastupitel
KDU-ČSL

Milí Žďaráci!

Dovolte mi prosím, abych Vás naposledy pozdravila jako Vaše místostarostka a abych Vám popřála vše dobré, především a hlavně pevné

zdraví pro podzimní i zimní čas, který je před námi. Rok, kdy jsem byla Vaší místostarostkou, byl pro mne jedním z nejkrásnějších. Velmi ráda jsem se s Vámi osobně setkávala při různých příležitostech a také jsem byla moc ráda u toho, kdy se naše město krok za krokem proměňuje v lepší místo pro život. Protože však dohody se mají plnit, odstupuji po svém zvolení do PS z postu místostarostky. Nadále se však budu na chodu našeho města podílet ať již prací v RM či ZM. Chci Vám velmi poděkovat za Vaši podporu a důvěru ve volbách do PS. Těch 7153 preferenčních hlasů mě opravdu velmi mile překvapilo – vždyť za mnou zůstala jména jako Robert Šlachta, Jan Hamáček či Lubomír Volný.

Každého Vašeho hlasu si velmi vážím a je pro mne závazkem do dnů příštích. Jsme pyšná na naše město i na to, jakým způsobem se v posledních letech proměňuje. Jak učíme firmy odpovědnému zadávání zakázek, jak se snažíme revitalizovat zeleň ve městě, šetříme s vodou, jak se zlepšila zimní údržba a jak jsme nabídli pomocnou ruku okolním obcím při změně zákona o odpadech. Naše Nádražní ulice se stává městskou třídou, o které se pochvalně mluví nejenom v odborných kruzích. I když budu nyní více času trávit v Praze, nepřestávám být Vaší zastupitelkou ani dětskou lékařkou. Těším se tedy na všechna naše příští setkání! Mějte se krásně – a hlavně/zatím ještě stále/nekovidově!

Rozsviďte s námi vánoční strom

Pokračování ze strany 3.

Koncerty

Dalším kouskem doprovodného programu bude vánoční divadlo pro nejmenší a hudební doprovod v podobě dětského pěveckého sboru Žďáráček v 15.00 a komorního sboru C-VOX v 16.00.

Polévka, co zahřeje u srdce

V průběhu celého odpoledne bude na náměstí jarmark s asi desítkou stánků a čaj na zahřátí zdarma. Bude možné si koupit i polévku, která zahřeje v břiše i u srdce, protože veškerý výtěžek z jejího prodeje půjde na dobročinné účely.

Nebude chybět ani tradiční rozsvícení vánočního stromu. To doprovodí i proslovy starosty města a zástupců jednotlivých církví, které začnou v 17.30. Samotné rozsvícení stromu je v plánu na 18.00.

Program rozsvícení vánočního stromu ještě dotváříme a je možné, že přibudou i další aktivity nebo body programu. Pro aktuální informace sledujte web a Facebook města.

S celým programem pomáhá městu Regionální muzeum, Active SVČ a ZUŠ Františka Drdly, za což jim patří velký dík, protože bez nich by program nebyl ani zdaleka tak bohatý. *ŠKSM*

Na kafe s Václavem Havlem

Přijměte pozvání na kafe s Václavem Havlem, tedy alespoň s jeho literárním a myšlenkovým odkazem. Akce se uskuteční v Den boje za svobodu a demokracii, což je zároveň Mezinárodní den studentstva - 17. listopadu ve 14.00 v Café U tety Hany ve Žďáře nad Sázavou.

Životem Václava Havla a jeho divadelní tvorbou nás provede Mgr. Miloš Zabloudil,

včetně ukázek z vybraných divadelních her. Po povídání o Václavu Havlovi můžete ještě posedět na Lavičce svobody, kterou vyrobili studenti a pedagogové VOŠ a SPŠ Žďar nad Sázavou ke 30. výročí Sametové revoluce v roce 2019. K posezení nám zahraje pár retro písní žďárská folk-rocková skupina Profesionálové. Vstupné do klobouku.

Festival svobody ve Žďáře

Drazí soudruzi! ve filmovém klubu

Začátek 60. let a oddaná komunistická úřednice se střetnou s krutou realitou hromadného zatýkání a stáního násilí sSovětského svazu, když v místní továrně vypukne stávká. Film Drazí soudruzi! uvede filmový klub v Kině Vysočina 18. listopadu od 19.30.

Filmový klub se koná každý třetí čtvrtek v měsíci v podvečer v Kině Vysočina. Není třeba žádné registrace ani poplatku. Stačí přijít a užít si zajímavé, často i artové a ne zrovna komerční filmy.

(red)

Podzim a zimu nejlépe „přežijeme“ v kině!

Když Karel Gott nazpíval svůj hit James Bond, určitě netušil, jak symbolická bude tato píseň na podzim roku 2021. Jak zpěvák, tak hlavní protagonista písně totiž zajistili návrat diváků do kin. Návštěvnost dokumentu **Karel**, a bondovky **Není čas zemřít** nás pohladila po duši a nalila nám novou krev do žil.

Milovníci oddechových českých komedií si nenechají ujít našlapaný snímek **Přání Ježíškovi**. Ten uvedeme na den oslav Sametové revoluce jako poslední z tria filmů **Myši patří do nebe** a vynikajícího dokumentu Jan Werich: **Když už člověk jednou je...**

Budeme reprízovat i pokračování **Venoma** s Tomem Hardym a velkořím **Duna**. Rodiny by si neměly nechat ujít pokračování **Krotitelů duchů** a vracíme do kin po padesáti letech i pohádku **Dívka na koštěti**. Hlavním pohádkovým vánočním příběhem se ovšem stane film **Tajemství staré bambítky 2**.

Náš tip na vánoční film roku je premiéra filmu Ireny Pavláskové s názvem **Vánoční příběh**, kde vedle plejády českých hvězd uvidíte i francouzskou filmovou legendu, pana Pierra Richarda. Snímek **Eternals** pak představí zcela nový tým superhrdinů Studií Marvel a stranou nezůstane ani Walt Disney s novým animáčkem **Encanto**. To a mnohé další očekávejte v listopadu a začátkem prosince v kině Vysočina. A bonbónek na závěr? **West Side Story** po 65 letech v moderním pojetí pod taktovkou Stevena Spilberga k adventu bezesporu patří!

www.dkzdar.cz

www.facebook.com/kinovysočina/

Turistické informační centrum na Staré radnici pomáhalo letos v létě malým divákům České televize Zastavit nečas

Naše TIC bylo vybrané jako jedno z míst po celé České republice, kde si děti mohly v každoroční prázdninové hře ČT :D vyzvedávat pracovní listy, hesla a samolepky. Zaměstnanci TIC Vašek a Vašek nejprve schovali tzv. kešku na Farských humnech.

Celá hra byla letos zaměřená na téma počasí a péči o přírodu a zapojilo se do ní více jak 32 tisíc hráčů. Cílem bylo posbírat kouzelné listí Stromděda Počase a spravit tak počasí. Žďárská keška byla po té na hradě Valdštejně druhá nejnavštěvovanější, našlo ji 790 malých záchránců.

Návštěvnost TIC byla o prázdninách o 22% vyšší oproti loňským prázdninám, za což lze jistě poděkovat právě hře České televize. Dokazuje to ale také, že Žďársko je region, který pro

Děti u stanoviště kešky pod lávkou na Farských humnech

Foto: Česká televize

svou dovolenou vyhledává stále více turistů, zejména rodin s dětmi. TIC je otevřené celoročně a funguje také

jako prodejní místo pro Kino Vysočina, Dům kultury i divadlo.

(red)

Městská policie

MĚSTSKÁ POLICIE ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

Rozbil okno auta a potom utekl

V pátek 8. října naše hlídka zasahovala v Dolní ulici na základě oznámení, při kterém mělo dojít k poškození vozidla, resp. k rozbití čelního skla na vozidle. Pachatel z místa činu utíkal, byl však zjištěn na kamerovém systému a následně zadržen opodál.

V okamžik zadržení měl u sebe i skleněný půllitr, který měl použít k rozbití skla na vozidle. Mladík ve věku přes 20 let byl na místě, včetně předmětu doličného, předán hlídce Policie ČR s podezřením ze spáchání trestného činu.

Již na první pohled bylo zasahující hlídce jasné, že obrovskou roli zde sehrál alkohol, mladík totiž nebyl schopen ani pořádně artikulovat. Kolegové se bohužel nedozvěděli, co ho k tomuto hrdinskému činu vedlo.

Pěstní souboj se zastávkou skončil nerozhodně

Téměř jak přes kopírák je i druhý případ. Stal se 6. října kolem 23. hodiny na Novoměstské ulici. Zde nás všímavý občan upozornil na nezákonné chování individua, které se rozhodlo změřit svoji sílu s autobusovou zastávkou. Kolegové neprodleně vyrazili, aby se s tímto bojovníkem blíže seznámili.

Zjistili, že pachatel zaběhl do nedalekého bytového domu. Provedeným šetřením jsme následně osobu ztotožnili, opět se jednalo o mladíka ve věku lehce nad 20 let. Při řešení jeho přestupkového konání, ke kterému se plně doznal, hlídce sdělil, že hodně přebíral a měl špatnou náladu, tak si ji potřeboval vybit.

Údery měl opravdu silné, jelikož pěstmi zdemoloval drátěné sklo zastávky. Škodu na skle ve výši 2000 Kč samozřejmě uhradí, další 2000 Kč ho stála prezentace jeho bojového umění.

Kunám chutnají sardinky

Velmi kuriózním je i případ z 10. října, kdy pracovnice jedné z místních prodejen textilu volala o pomoc, protože měli v prodejně kunu. Hlídka rychle dorazila na místo, ale kunu se nám nepodařilo, vzhledem k větší rozloze prodejny, odchytit. Do prodejny jsme nainstalovali náš odchytový sklopec, který by měl problém vyřešit. Na doporučení odborníků budou jako nástraha sloužit sardinky, po odchycení kunu předáme do záchranné stanice.

Martin Kunc
vedoucí městské policie

RTG oddělení Polikliniky má za sebou náročný externí klinický audit

V září provedli nezávislí auditoři externí klinický audit na radiodiagnostickém oddělení Polikliniky Žďár nad Sázavou, příspěvkové organizace, s cílem ověřit a zhodnotit dodržování místních a národních radiologických standardů při poskytování zdravotních služeb, jejichž součástí je lékařské ozáření.

RTG oddělení úspěšně zvládlo náročné podmínky takové kontroly a získalo osvědčení o auditu na dalších 5 let.

dokumentace, dodržování zákonů a předpisů, tak při práci jednotlivých pracovníků RTG oddělení. Bylo však poukázáno na stáří jednoho z přístrojů (20 let) a byla doporučena jeho výměna.

Techniku obnovujeme a chceme pokračovat

Na radiologickém oddělení jsme minulý rok pořídili špičkový skiagrafický rentgen, před třemi lety došlo k výměně panoramatického rentgenu. Pokud dojde k vypsání vhod-

Pracoviště nového rentgenu

Foto: archiv

Co vlastně obnáší takový audit?

Externí komisaři posuzovali dodržování radiologických standardů přímo v praxi. Součástí auditu byla i prohlídka pracoviště radiodiagnostického oddělení, při níž členové auditorského týmu hovořili s personálem, nahlíželi do zdravotnické dokumentace a přímo se účastnili poskytování zdravotních služeb pacientům, čímž zjišťovali míru souladu běžné praxe s požadavky uvedenými v radiologických standardech.

Cílem auditu bylo ověřit a zhodnotit, zda zdravotní služby, jejichž součástí je lékařské ozáření, jsou prováděny v souladu jak se standardy, tak s dodržováním systému kvality. Během kontroly na našem pracovišti nebylo shledáno žádné pochybení jak ve vedení

ného dotačního programu, obnovíme i poslední z přístrojů. Držíme krok se špičkovými pracovišti a nabízíme klientům nejen kvalitní a zkušený personál, ale i vyšetření na vysoce kvalitních přístrojích.

Audit na našem oddělení nevnímáme jako hrozbu, ale jako příležitost vnést do věci systém, řád a nastavit provoz v souladu s předpisy. Auditor není pouze kontrolním orgánem, ale partnerem, který může hodně pomoci. Díky auditu dochází k minimalizaci chyb a k odhalení rezerv. Vznikají užitečná doporučení. Závěrem auditu je vypracování písemné zprávy z auditu s případným návrhem nápravných opatření.

Oddělení radiologie
Ilona Komínková, ředitelka Polikliniky

Pracoviště nového rentgenu

Foto: archiv

Bouchněte šampaňo, vítězství je opět naše!

V každoročním hodnocení samostatných odborných prací jsme znovu zabodovali. Pyšní jsme nejen na naši studentku, která získala báječné umístění, ale také na fakt, že jsme jediná škola z Kraje Vysočina, jež v soutěži obsadila horní příčky.

Samostatné odborné práce jsou velkým strachákem studentů třetích ročníků všech učňovských oborů v České republice. Jde o povinné závěrečné práce, přičemž obsahem je představení a popis vlastních výrobků či poskytovaných služeb k příležitosti, kterou si žáci vylosují. Studenti se obvykle bojí délky textu, jeho náročnosti nebo zpracování vylosovaného tématu.

Naši studenti ale mají pro strach uděláno a těžké výzvy přijímají, což dokazuje skvělý výsledek bývalé žákyně 3. ročníku oboru cukrář, Heleny Vytlačilové. Heleně se s lehkostí podařilo okouzlit svojí prací porotu a obsadila první místo v soutěži vyhlašované Hospodářskou komorou České republiky a společností CERMAT, jež

Vítězka soutěže hospodářské komory odborných prací

Foto: Markéta Zrzavá

zmiňované odborné práce hodnotí.

V současné době se těšíme na slavnostní předání ocenění, jež proběhne v Praze. Heleně srdečně gratulujeme

a přejeme mnoho dalších studijních i životních úspěchů!

Markéta Zrzavá
SŠGAK

„Ten, kdo čte, žije s každou další knihou život navíc. Kdo nečte, má jen ten svůj.“ — Oscar Wilde

Na Základní škole Palachova ve Žďáře nad Sázavou proběhl v týdnu od 4. do 10. října v hodinách českého jazyka a literatury na 2. stupni Týden čtení, zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti. Jeho cílem bylo zlepšení techniky čtení a hlavně motivace ke čtenářství.

Žáci dostali příležitost zažít příjemný pocit potěšení z doby strávené s knihou v ruce, mohli se zamýšlet nad obsahem jednotlivých děl, učili se formulovat a klást otázky, vyjadřovat své názory, číst „mezi řádky“ a vést diskusi se spolužáky. Akce se uskutečnila v rámci projektu Celé Česko čte dětem, kterého se škola aktivně účastní.

Čtenářská gramotnost je schopnost jedince porozumět psanému textu, umět o něm adekvátním způsobem přemýšlet a efektivně jej používat k dosahování určitých cílů a hlavně k následnému rozvoji vlastních schopností a vědomostí.

Na ZŠ Palachova je čtenářská gramotnost rozvíjena systematicky již od 1. stupně vzdělání. Probíhají pravidelné návštěvy Knihovny M. J. Sychry, žákům jsou zadávány referáty z doporučených knih, vedou si čtenářské či kulturní deníky. Na 2. stupni je v 8. ročníku zaměřena výuka českého jazyka nejen na hodiny mluvnice, literatury a slohu, ale navíc je speciálně vyhrazena hodina pouze na práci s textem (s jakýmkoli textem, nejen literárním).

Týden čtení na ZŠ Palachova

Foto: ZŠ Palachova

11. ročník akce Týden čtení dětem pod záštitou projektu Celé Česko čte dětem proběhl ve všech ročnících 2. stupně. Původní idea byla taková, že starší žáci budou navštěvovat třídy na 1. stupni, hlavně prvňáčky, a budou jim předčítat z vhodně vybraných knih. Ovšem současná epidemická nařízení ministerstva školství, která zamezují mísení tříd a ročníků, pozměnila způsob realizace. Žáci 6., 7., 8. a 9. tříd dostali příležitost si do hodin češtiny přinést vlastní, např. rozečtenou knihu. Mohli si ji ve výuce dočíst, nebo ji mohli s doporučením půjčit spolužákovi. A potom už jen četli a četli a četli... V další hodině dostali žáci od vyučujících připravený pracovní list zaměřený na reflexi z četby. Seznamova-

li spolužáky s obsahem knih, s postavami, s prostředím děje, s jazykem a zejména se svými pocity, které při čtení prožívali.

Na závěr celé akce proběhl soupis všech knih, které měli žáci možnost poznat a něco se o nich dozvědět. Ten poslouží jako vhodný materiál k práci v hodinách češtiny, případně jako podnět k doplnění nových titulů ve školní knihovně. Všichni zúčastnění žáci prožili příjemný (pro některé dosud neznámý) zážitek z četby, získali aktuální informace z knižního trhu a hlavně inspiraci ke čtení. A jako bonus dostali za projevovanou aktivitu a snahu jedničku.

Martina Růžičková
ZŠ Palachova

Nejen science show na Bigy

Studenti Biskupského gymnázia si mohli 14. září užít skvělou science show s názvem Světlo a zvuk v podání známého popularizátora chemie Michaela Londesborougha.

Jeho skvělá show nenechala nikoho na pochybách o tom, že chemie je opravdu nádherná a zajímavá věda. Chvilími to bouchalo, občas se objevil oheň, tu a tam zvukové a světelné efekty - prostě show, jak má být. Michaelova návštěva na Bigy nebyla první a rozhodně také ne poslední.

Odpoledne se někteří studenti, jejich rodiče, učitelé a výjimeční hosté sešli na slavnostní ceremonii, kterou provázel moderátor televize Nova Karel Kašák. Ten spolu s Michaelem Londesboroughem a výkonným ředitelem DoFE České republiky Tomášem Vokáčem předal bronzové certifikáty prvním držitelům Ceny vévody z Edinburghu na Bigy. Ředitelka Centra pro talentovanou mládež Jeanne Bočková

Předávání certifikátů Ceny vévody z Edinburghu na Bigy

Foto: BIGY

pak předala 18 studentům certifikáty za úspěšné absolvování on-line kurzů CTM a ocenila 4 úspěšné absolventy oborových AP Exams. Studenty pod-

pořil kromě výše zmíněných i Roman Neruda z Ústavu informatiky AV ČR a řada dalších.

Iva Burešová, BIGY

Z deníku cestovatele GymZR a domácí úkol pro naše čtenáře

Nikdo se asi nediví, že už dlouho nebyly žádné zprávy o cestách GymZR – nebyly cesty, nebyly zprávy. Už na konci školního roku jsme uzavřeli česko-francouzský projekt Active Reality, Real Activity, který značně doplatil na Covid, a teď už pracujeme na třech nových.

O výlet do Francie jsme přišli, francouzské kamarády jsme tu také neměli. Abychom si alespoň něco užili, udělali jsme sérii kratičkových (a snad i vtipných) filmů o zajímavých událostech z dějin Žďaru – například rozhovor s Vavřínem Krčilem nebo rekonstrukci použití prvního smajlíku v dějinách. Bylo nám ctí na nich pracovat se studenty, kteří věděli, že se s projektem nikam nepodívají, a přesto to nevzdali. Tím jsme projekt Active Reality, Real Activity ukončili a věříme, že bude inspirací např. pro turistické centrum. Více na www.gymzr.cz/gymnazium/projekty.

V následujících dvou letech bude určitě více o čem psát a studenti si přijdou opravdu na své – krom stálic, jako je Francie, Nizozemsko, Rumunsko a Polsko, se navíc naše cestovatelská mapa rozroste o Rakousko, Finsko a Dánsko.

bit.ly/loukyzr

Projekt ESD - vědecký tým, zabývající se loukami v centru Žďaru

Foto: Gymnázium Žďár

Projekt iCreArte je zaměřen na umělecké zpracování zážitků a zkušeností nejen z prožité epidemie. Další spolupráce, která nás zavede i mimo Evropu (až do Francouzské Guyany, pozn. red.), se bude věnovat ekologickým stavbám, což bude pro naši všeobecnou školu zajímavá výzva. A společně s Krajem Vysočina jsme se zapojili do projektu Vzdělání pro udržitelný rozvoj (ESD), pro který jsme si vybrali horké téma našeho města – vědeckými metodami chceme ověřit, zda je pro cen-

trum Žďaru vhodné méně časté kosení travnatých ploch.

QR kód u tohoto článku vás, milí aktivní Žďáráci, nasměruje na dotazník, ve kterém můžete vyjádřit svůj názor na tento trend. Nezabere to víc než dvě minuty, uděláte nám radost, podpoříte mladé vědce a stane se tak součástí našeho výzkumu.

Všechny naše nové projekty jsou financované z evropského programu Erasmus+.

Roman Veselský
Gymnázium Žďár

Darujte potraviny potřebným

Letošní Sběrka potravin se uskuteční 20. listopadu v otevřené době partnerských obchodů. Nakupovat můžete v Albertu, Penny, Lidlu a v Rossmannu. Nakoupené potraviny a základní drogerie poputuje do Potravinové banky, která je předá potřebným.

Zákazníci mohou v uvedených obchodech zakoupit trvanlivé potraviny a základní drogerii, například trvanlivé konzervy (masové, zeleninové, paštiky), těstoviny,

rýže, mouka, olej, trvanlivé mléko, luštěniny, šampon, zubní pasta. Po zaplacení mohou tyto věci darovat zástupcům Potravinové banky, kteří budou mít připravené vozíky za pokladnami.

„Vybrané potraviny a drogerie putuje prostřednictvím regionálních potravinových bank přímo do odběratelských neziskových organizací, které pomáhají například opuštěným seniorům, matkám samoživitelkám, rodinám v krizi, lidem bez domova či lidem s psychickým a tělesným postižením,“ píše

projekt Sběrka potravin na svém webu.

Potravinová sbírka je organizována ve všech krajích potravinovými bankami a Českou federací potravinových bank ve spolupráci se Svazem obchodu a cestovního ruchu a Asociací společenské odpovědnosti, se sociálními partnery Charita Česká republika, Armáda spásy, NADĚJE a Slezská diakonie a obchodními řetězci.

(red)

Šaty dělají člověka

Že šaty dělají člověka, je dávno jasné. Jestli chcete s kvalitním ošacením pomoci lidem, kteří se ocitli bez domova, tak je přineste na sociální odbor městského úřadu. Vybrané oblečení budeme předávat místní charitě, nízkoprahovému centru Spektrum a azylovému domu. Balík dostane i městská policie pro akutní pomoc.

Darovat je možné pouze pánské oblečení jako kalhoty, bundy, mikiny, ponožky, obuv i spodní prádlo, případně i deky, stany nebo jiné nevyužité vybavení pro kempování. Nevhodné je staré společenské oblečení jako saka nebo společenské kalhoty i obuv. Oblečení by mělo být v „nositelném“ stavu, tedy nemělo by být příliš děravé, nebo se rozpadat.

Pokud budete chtít oblečení darovat, můžete ho donést na městský úřad do 3. patra na sociální odbor do kanceláře č. 76 panu Karlu Březinovi a to v týdnu od 8. do 12. listopadu. Pokud nebudete mít čas v pracovní době úřadu, můžete si s panem Březinou domluvit předání na telefonním čísle 566 688 328 nebo na e-mailu karel.brezina@zdarns.cz.

Darované věci bude místní charita a další služby předávat osobám bez domova a ve

Sběrka bot na jaře letošního roku

Foto: archiv

finanční tísní, aby měly na zimu alespoň trochu obstojné oblečení. Jeden balík oblečení i s dekou dostane i městská policie,

kteřá ho může v případě potřeby darovat přímo v terénu.

(red)

Teplá židle v azylovém domě

Posláním Azylové ubytovny pro muže je zajištění dočasného ubytování mužům, především ze Žďáru nad Sázavou, kteří se ocitli v tíživé životní situaci a ztratili bydlení. Pro nadcházející zimní období platí v azylovém domě rozšířená nabídka služeb pro případ mrazivých nocí.

Pokud teplota klesne pod -5°C , mohou muži a ženy bez přístřeší přečkat mrazy v teple azylového domu. Nabídku je možné využít každý den od 19.00 do 7.00.

„Přečkat mrazy v zázemí našeho zařízení na tzv. teplé židli může přibližně 6 lidí. Bude pro ně připraven teplý čaj a polévka. Tyto služby budou poskytovány zdarma,“ popisuje Teplou židli

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kraj Vysočina

Václav Šerák, ředitel Sociálních služeb města.

Podmínkou pro přijetí je absence alkoholu. K dispozici bude toaleta a prostor na chodbě azylového domu.

Prosíme občany, pokud někde uvidíte v mrazech člověka bez domova, který vypadá, že by potřeboval pomoc, kontaktujte městskou policii. Ta se s dotyčným člověkem spojí, vyhodnotí situaci vzhledem k jeho možnostem, může ho informovat o Teplé židli, případně mu pomůže se na Teplou židli dostat.

Loni tuto službu využili tři muži na několik nocí v době nejtužších mrazů.

Azylový dům je financován z individuálního projektu s názvem Podpora vybraných sociálních služeb na území Kraje Vysočina, individuální projekt VI. reg. č. CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_005/0010486, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státním rozpočtem ČR.

(red)

116 006
 LINKA POMOCI OBĚTEM
 kriminality a domácího násilí

Mlčením pomoc nepřivoláš. Seber odvahu a jednej.

NEODKLÁDEJ TO!

Ročně evidujeme skoro 10.000 případů domácího násilí.

Kontroluje, s kým si píšeš? Počítá tvé výdaje? Omezuje ti styk s rodinou nebo přáteli? Má absolutní kontrolu nad tvými financemi? Trvá na zpřístupnění tvých hesel? Zatajuje vaši finanční situaci? Uráží tě, zesměšňuje tě nebo ponižuje? Vydírá tě a zastrašuje? Vyhrožuje ti odebráním dětí anebo vyhozením z bytu? Odepírá ti spánek, teplo anebo jídlo? Vyvíví na tebe v ložnici nátlak? Fyzicky tě napadá? Nutí tě v posteli k něčemu, co se ti nelíbí? A nebo jakkoliv jinak omezuje tvoji osobní svobodu?

neodkladejto.eu

Neodkládej to!

Neodkládej to

www.neodkladejto.eu

Získejte atraktivní plat, nadstandardní pracovní podmínky a 30 000 Kč za nástup

Hledáte novou práci v příjemném prostředí moderní výrobní haly s nejnovějšími technologiemi? Voní Vám dřevo a rádi byste pracovali pro mezinárodní firmu, kde jsou zaměstnanci na prvním místě?

Připojte se tedy k přátelskému týmu finské dřevozpracující společnosti Stora Enso, která zastává filozofii „více stromů zasazených než pokácených“, a která v České republice vyrábí produkty ze dřeva pro stavební průmysl. V nově budovaném provozu ve Ždírci nad Doubravou právě obsazujeme řadu výrobních pozic jako například:

OPERÁTOR VE VÝROBĚ • OBSLUHA OBRÁBĚCÍHO CENTRA • JEŘÁBNÍK

Stora Enso, jakožto stabilní zaměstnavatel s nadnárodní působností, nabízí novým kolegům nadstandardní platové ohodnocení, řadu výhodných benefitů a výjimečnou firemní kulturu s důrazem na kvalitní mezilidské vztahy. Předchozí zkušenosti nejsou podmínkou: **VŠE VÁS NAUČÍME.**

Těšíme se na Vás přímo ve Ždírci nad Doubravou, Nádražní 66
nebo na storaenso.com/cs-cz/careers.
julia.zigmund.ext@storaenso.com, tel.: +420 720 749 201

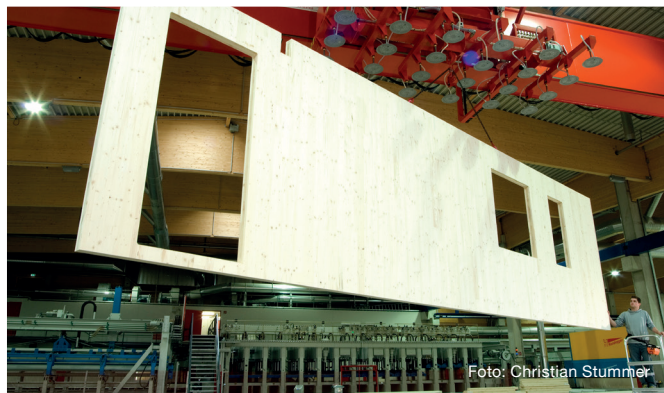

Foto: Christian Stummer

Ukázka využití našich produktů. Foto: Bruno Klomfar

Ukázka využití našich produktů. Foto: Tiina Nykänen

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Zaostřeno na Žďár 2021

XI. Zaostřeno na Vás! (zasílejte do 26. listopadu 2021)

Na listopad jsme pro vás vypsali téma Zaostřeno na návrat kultury. Fotografie na soutěžní téma zasílejte do 26. listopadu 2021 na e-mailovou adresu zaostrenona@zdarns.cz. Do předmětu e-mailu uveďte Zaostřeno na Žďár 2021. V e-mailu uveďte i celé jméno autora zasláné fotografie, adresu a telefonní kontakt. Více informací, fotografická témata na celý rok a pravidla soutěže naleznete na webových stránkách města www.zdarns.cz. V případě potřeby zasílejte své dotazy na e-mail: zaostrenona@zdarns.cz.

Vyhodnocení!

X. Zastřeno na Zelenou horu

V říjnu 2021 bylo do soutěže zasláno 25 fotografií s tematikou Zaostřeno na Zelenou horu. Vítězem říjnového kola fotografické soutěže se stal Václav Šubrt. Gratulujeme! Autor vítězné fotografie byl odměněn dvěma poukázkami do Kina Vysočina.

Vaše redakce Žďárského zpravodaje

ULIČKA S LAMPIČKAMI

16. listopadu 2021 v 17:00
Active club - Dolní

Lampiónový průvod v předvečer svátku SVOBODY
a DEMOKRACIE pro malé i větší děti.

Půjdeme od Active clubu - Dolní ul., přes křižovatku pod knihovnu,
nahoru po schodech na tvrz, okolo kostela, přes náměstí k Active SVČ
Horní (DDM), kde na nás bude čekat teplý čaj.

PŘINESTE SI VLASTNÍ LAMPION nebo si ho přijďte vyrobit:
DÍLNA 12.10. 14:00 - 16:30 VÝROBA LAMPIONU za 50Kč na Active SVČ, Horní 2

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

KULTURNÍ PROGRAM

Změna programu vyhrazena.

DĚTEM

sobota 6. až 20. listopadu, 14.00-17.00

Tvořivý zámek /ZŽ/

6. 11. Svatomartinské tvoření I

13. 11. Svatomartinské tvoření II

20. 11. Ondřejské tradice

sobota 27. listopadu, 9.00-16.00

Adventní kemp – Čertovský den /ZŽ/

neděle 28. listopadu, 15.00

Divadlo Krapet – Zimní příhody včelích medvídků /MD/

SENIORŮM

středa 3. listopadu, 9.00

Alzheimer poradna Vysočina /SP/

pondělí 8. listopadu, 8.00-11.30

Knihovna seniorům /SP/

úterý 9. a 23. listopadu, 9.00

Koordinační cvičení pro seniory /SP/

úterý 9. listopadu, 16.00

Podzimní dílna Macramé /SP/

čtvrtek 11. listopadu, 15.00

Alkohol, léky a počítače v životě seniorů /RCS/

DUCHOVNÍ AKCE

úterý 16. listopadu, 19.00-21.00

Nikodémova noc /ZH/

KONCERTY

středa 3. listopadu, 19.00

Bratři Ebenové /MD/

čtvrtek 18. listopadu, 19.00

Žďárské interference – Todd Sharpville Trio /RKF/

čtvrtek 25. listopadu, 19.00

Pražský výběr /DK/

KULTURNÍ AKCE

středa 3. listopadu, 9.30

Setkání pečujících (RCS)

sobota 13. listopadu, 19.30

Disco V /DK/

sobota 27. listopadu

9.00-16.00 **Adventní Fler trh /DK/**

16.00-17.00 **Rozsvícení vánočního stromu /ZŽ/**

18.00 **Žďárské folklorní soubory /MD/**

neděle 28. listopadu, 15.00

Přivítání adventu s rozsvícením vánočního stromu /NR/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

čtvrtek 4. až 25. listopadu, 16.00 a 18.00

Chytrá ruka /ZŽ/

4. 11. **Výroba zvířátek ze sena**

11. 11. **Drátování**

18. 11. **Výroba adventních věnců**

22. 11. **Vánoční přírodní dekorace**

25. 11. **Výroba keramiky**

čtvrtek 4. listopadu, 17.00

Kateřina Beáta Bukáčková & román Devět (KMJS)

sobota 6. a 20. listopadu, 10.00-11.30

Workshop k výstavě VZDOR /ZŽ/

6. 11. **Výroba plakátu a přebalu knihy**

20. 11. **Výroba hudebního nástroje**

sobota 6. listopadu, 15.00

Stanislav Mikule – Vzpomínka na J. T. Doležala /RM/

pondělí 8. a 22. listopadu, 14.00

Náměty na čtenářské lekce (KMJS)

středa 10. listopadu, 19.00

Kateřina Těsnohlídková – Hrnčířství na Žďársku /ZŽ/

čtvrtek 11. listopadu

8.00-17.00 **Festival vzdělávání /DK/**

17.00 **Klára a Pavel Bezděčkoví – Omán /KMJS/**

úterý 16. listopadu, 9.30

Pečeme bílé pečivo (FP)

středa 17. listopadu

17.00 **Miloš Zabloudil – Na kafe s V. Havlem /CTH/**

18.00 **Zdeněk Hazdra (ÚSTR) – Modrá krev v protinacistic-kém odboji /ZŽ/**

čtvrtek 25. listopadu

8.00-17.00 **Burza hraček a dětských knih /RCS/**

18.00 **Promítej i Ty! – Hon za utopii /KMJS/**

úterý 30. listopadu, 16.00

Duchovní služba v armádě ČR a mise v Mali /HK/

SPORTOVNÍ AKCE

pátek 5. až neděle 7. listopadu

MČR jednotlivců, dvojic a mládeže v šipkách /DK/

VÝSTAVY

pondělí 1. listopadu až pátek 31. prosince

Dobrovolnictví jako součást života na Vysočině /KMJS/

úterý 19. října až pondělí 31. ledna 2022

Výslovný Zákaz Dalšího Opisování Rukopisu /ZŽ/

úterý 26. října až neděle 28. listopadu

Výtvarná skupina Na plech – Smalty /GSR/

CTH – Café U Tety Hany, ČD – Čechův dům, DK – Dům kultury, FP – Family point v poliklinice GSR – Galerie Stará radnice, HK – Husova kaple, KMJS – Knihovna Matěje Josefa Sychry, MD – Městské divadlo, NR – náměstí Republiky, RKF – Rebel Klub Na Farských, RM – Regionální muzeum, RCS – Rodinné centrum Srdíčko, SP – Senior Point v knihovně, ZH – Zelená hora, ZŽ – Zámek Žďár nad Sázavou

Další akce naleznete na www.zdarns.cz v kalendáři akcí.